ДЕРРИГАЧА МЕХКАШКАРА ПРОЛЕТАРЕШ, ВІАШАГІКХЕТА!

СЕРДАЛО

(«Свет»)

Советски Союза Коммунистически парте Нохч-ГІалгІайн обкома, Нохч-ГІалгІайн АССР Лакхехьарча Советан Министрий Советан орган.
Орган Чечено-Ингушского обкома Коммунистической партии Советского Союза, Верховного Совета и Совета Министров Чечено-Ингушской АССР.

АРАДУВЛ 1923 ШЕРА ДЕНЗ

№ 17 (4185). ШИНАРДИ, 8 февраль, 1966 шу. Мах 2 кеп.

«ЛУНА-9» ЯХА АВТОМАТИЧЕСКИ СТАНЦИ ХЬАЯРАН БЕТТА ТІА КІАЬДА ІОЙОССАЕЛГА ЧАКХДАККХАРАН ЮКЪЕ ДАКЪА ЛОАЦАШ ХИННАЧА ІИЛМАХОШКА, КОНСТРУКТОРАШКА, ИНЖЕНЕРАШКА, ТЕХНИКАШКА, БОЛХЛОШКА, ЕРРИГАЧА КОЛЛЕКТИВАШКА А ОРГАНИЗАЦЕШКА А

Деза новкъостий, доттагІий!

Вай Советски Даьхено керда боккъала а башха оагІув язъяьй космос караерзаяра историена юкъе. 1966 шера 3 февралe историегІа духхьашха чакхдаьккхад Бетта тІа «Луна-9» яха автоматически станци кІаьда Іойоссаелга. Даим йолаш хьайоагІача Лаьттан спутника тІехен тІара ка маьхала а йоалаш е йолаеннай радиотелевизионни передачаш. Бетта тІа кІаьда Іойоссаелга чакхдаккхар — из эггара хьалха Лаьттан спутник урагІа хийцачул, эггара хьалха саг космосе лийнначул, эггара хьалха космонавт кема чура араваьнначул тІехьагІара космос караерзаяра лоархІамегІара этап йола советски Іилман техникан гІоръяьнна котало я.

Бетта тІа кІаьда Іойоссаяра проблема къоастаеш советски Іилмахойи конструкторийи билла шаьрбаьза болча наькъ тІа гІолла аха бийзар, космически техникана геттара керда дола дешаш къестаде дийзар. ХІаьта тахан, гІад а даха, доккхал а деш, дерригача дуненга дІахье йиш а я вайга советски нах тІагІертта творчески къахьегарца цу чоалханерча декхарах а лоархІабаь хилар.

Боккъала а башха белгала да из ІаІаьмате йоккха Іилма котало КПСС XXIII съезд — вай парте а дерригача советски халкъа а вахара юкъера исторически событи хула ха хьаотташ яьккха хилар.

Советски Союза Коммунистически парте Центральни Комитето, СССР Лакхьехьарча Совета Президиумо, СССР Министрий Совето чІоаггІа даькъала бувц «Луна-9» яха автоматически станци вІаштІехьъяьккхара, хьаяра, урагІахецара, урагІагІолга Іалашдара юкъе дакъа лоацаш хинна Іилмахой а конструктораш а, инженераш а, техникаш а, болхлой а, коллективаш а, организатораш а, шоаш ца кхобеш болча шоай къахьегамца космонавтика лоархІамегІа бола толам баккха — автоматически станци Бетта тІехен тІа кІаьда Іойоссае йиш хилийта бола берригаш а.

Сийле хийла советски халкъа-турпала, халкъа - кхолламхочун, халкъа - эргадоаккхачун!

Даькъала хийла Советски Союза Коммунистически парти Даьхенна долча димунистически парти Даьхенна долча дикаьнна, коммунизм котъяьнна дІаоттийтар духьа еррига вай коталонаш Іалашъер а вІаштІехьйоахар а!

КПСС ЦЕНТРАЛЬНИ КОМИТЕТ | СССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТА ПРЕЗИДИУМ | СССР МИНИСТРИИ СОВЕТ

ЗІАМИГДАР А ДОККХАДАР А КХОДЕ

Керда 1966 шу долалуш Москверчеи Ленинградерчеи хьалха латтача предприятей коллективаша дІадоладаьд ІаІаьмате дика патриотически гІулакх. Цар дІайоладаьй металли материалаши кхо а еш цар чотах планах лаьрхІачул совгІа промышленни продукци арахецара тІехьара социалистически яхь. Москвичийи ленинградцийи инициатива къоабал йир КПСС Центральни Комитето. Из чІоагтІа раьза а хинна хьаллаьцай дерригача Советски халкъо.

Из ІаІаьмате боккха лоархІам болаш гІулакх да. Цаккха а ца хиннача тайпара йоккха я хІанз вай мехка производства масштабаш. Дукха металл, гІишлошъю а кхыйола а материалаш эш хІара денна. Долче, боккха лоархІам болаш да царех кхом а беш пайда эцар.

Москвичашеи ленинградцашеи чІоагтІа теркам тІабохийт металл, цемент, кхыйола лоархІаме материалаш кхоярай цу материалех планал совгІа продукци арахецараш. Масала, Москверчеи Ленинградерчеи 12 предприяте кходе лаьрхІача металлах 900 легковой автомобиль, доккха форда кема, 200 эзар подшипник, иштта кхы хІамаш е йиш я.

Дикача гІулакхa тхъамаш дІаьха хул, оалаш да. Шерра хьалдаьцай москвичийи ленинградцийи почин вай республике а. Дукха ха йоаццаш хиннача промышленноста, транспорта, гІишлошъеча организацей болхлой актива собране 1966 шера тІаийцача социалистически декхараш тІа хоададаьд пятилетка копилке республика промышленносто малагІа дакъа лаца деза. Цар тІа белгалдаьккхад производства технологии металлически изделей конструкции тоаяь эргаяккхара наькъаца укх шера 1500 тоннал кІезигагІа доацаш металл кходе аьнна. Керттерчеи кагийчеи материалех хьаькъалца пайда эцареи кхояреи чотах 120 шовзткъа тонн йола автогаражни пресс, фонтанни арматура 500 задвижка, 150 тонн болата фасонни литье, 7 эзар пара кога гІирс, 10 эзар бера дувха баракъаш, дукхa кхы продукци арахецаргья. Станочни парка а кхыча оборудоване а балха режим тоаяреи электроэнергех нийса пайда эцареи наькъаца 20 млн. киловатт электроэнерги кхое лаьрхІад.

ХІаман кхомбара оарцагІбаьннаб грозненцаш, малгІабикхой, гудермесцаш, кхыбараш. ХІара промышленни транспортеи предприяте, гІишлошъеча организаце коллективо белгалдаьхад рузкъан кхом бара даькъе шоашка дулургдараш. Цар массане а де лерхІар—хьамсарча Даьхенна дукхагІа пайда белга, из йІаьхегІа елга.

Боккъалдар аьлча, йоккхий торонаш я вай республика промышленноста. Дукха сов рузкъа дІадоа кхыметтел буру тохача а. Масала, соахка «Грознефтеразведка» метр бурув тохарга нормах лаьрхІачул цкъан—ахаззеи дукхагІа дІаахийтай материалаши утяжелители. Бизза юхаметтаоттабацар лоабата маркхал, из бурув тохача дІаккхухьаш а лоаттабеш а боабора. Дуккхача контораша нормах доагІачул дукхагІа дІаухийт каустически сода, тампонажни цемент, бурильни турбаш, кхыдараш. Цу факташа хьахьокх вай мел торонаш я пайда ца эцаш.

Партийни, профсоюзни, комсомольски организацей, боахамий кулгалхой, инженерий, техникий декхар да москвичийи ленинградцийи почин шерра йоаржаяр. Цхьаккха а завод, фабрика, нефтепромысел, транспорта предприяти, СМУ хила йиш яц Нохч-ГІалгІайче цу болама юкъе йоацаш.

КПСС ЦК сентябрьски Пленума решенешка хьежжа мехка еш латта боахама реформа чІоагтІа хІаман кхом бара наькъаца общественни производства экономически эффективность лакхъе лаьрхІа я. Уж решенеш кхоачашъяра тІаберзабаь ба металли материалаши кхояра тІеххьара болам. Экономе режим чІоагІъяр, производства массайолча звеношка боахама расчет юкъеяхьар, рузкъа доадари гІулакх доацача дІаухийтилгеи цІендаь дІадаккхар — из да хІаман кхомбара тІехьара яхь беркате хилийтара де дезар.

Хьаэцаргда вай республика автобоахамаш. Укхаза хІанз а дІадаьннадап яьсса машинаш хеххилга; мухь тІаботташ а Іобоаккхаш а совгІа йоагІачул уж лоаттаеш моттигаш дукха хул. Мехкдаьтта чакхдоаккхача заводашка дукха мехкдаьтта дов хица дІаухаш. Республика промыслашка шерра - шера 1760 эзар кубометр газ йоагаю цІераш а етташ.

Заготовкашта механически обработка еш дукха металл дов машинашъеча предприятешка а. ХІаьта а бокъонца пайда эцац точни литьеи штамповкеи юкъеяхьара торонех, цу гІулакхаша боккха пайда лургболашехь а. ХІаьта мел доккхий зенаш ду кхом боацаш материалаш йоаеча, хьалъю гІишлош во еча гІишлошъераша.

Москвичийи ленинградцийи инициативах йизаннача яхье боккха лоархІам болаш ба технологаши конструкторааши. Уж ба Іилманеи техниканеи карагІдаьнна кердадараш производствана юкъе дахьара, пайданегІа йола изделеш хьае Іомабалара, прогрессивни технически процессаш караерзаяра эггара хьалха оарцагІбовла безараш.

Цу гІулакха юстара латта йиш йолаш бац предприятей экономически служба болхлой а. Уж декхарийла ба предприяте балха кІоаргга анализ е, кхом ца беш рузкъаш доадеш йола моттигаш гучаяха, мастераши болхлойи хІаман кхом бе Іомабе.

Дукха да халкъа тІахьожама комитеташкеи халкъа контролерашкеи дулургдараши цар де дезараши. Цар чІоагтІа теркам тІабахийта беза учет тоаяр, металл а материалаш а лелаяри царех пайда эцари, материалашта расход яра технически ларда тІа латта нийса прогрессивни нормаш оттаяр, нормал совгІа йола запасаш кІезигьяр санна долча дешашта. Цар бІарг лакха беза производственни отходех пайда эцар, пайда барг боаца расходаш па яйтар, оборудованех пайда эцилга тоадар, болх ца беш латтача станокашкеи машинашкеи болх байтар, административни управленчески расходаш кІезигьяр санна долча лоархІамерча гІулакхашка а. Керттердар хІаман кхом бар а тІехьа лоаттабу къовсам хинна йола компании а йоацаш хІара денна кхоачашде дезаш дола декхар хилар кхетадар да.

Партийни, профсоюзни, комсомольски организацеша оарцагІъяха еза коллективаш хІаман кхомбара лоаттабеча къовсама, хІара болхло, инженерно-технически болхло дІакхетаве веза ше деш дар дика дар, зІамигачун а доккхачун а кхомбар советски сага сийлен декхар хиларах.

КПСС XXIII съезда сийленца накъа дахара яьржача социалистически яхье йоккха моттиг дІалаца еза рузкъа экономически нийса дІадахийтара лоаттабеча къовсамо. ЗІамигачун а доккхачун а кхом бар республикерча хІара къахьегамхочун —сийлен декхар.

КПСС Центральни Комитетага, СССР Лакхехьарча Совета Президиумага, СССР Министрий Советага

Оаха, «Луна-9» яха автоматически станци хьаяра а урагІахецара а юкъе дакъа лоацаш хиннача Іилмахоша, конструктораша, инженераша, техникаша, болхлоша, берригача советски наха а санна, доккхал ду космос караерзаяра юкъе вай социалистически Даьхено лаьцача ІаІаьмате доккхача даькъах: из дуденнад вай парте, правительства хадданза массе а хана йоаххо ярахи дерригача халкъо низаш тІаахийтарахи.

«Луна-9» яха станци урагІаяхаро космически аре караерзаяра керда аама а йолаю, саго Бетта тІа ког ловзаргбола ха гарга а йоалаю. Дерригача дунен кхы тІа а керда тешам беннаб социалистически строя ІаІаьмате йоккхий торонаш хиларах.

Тха коллективаша йоккхача дегагІоазленца тІаийцар КПСС Центральни Комитето, СССР Лакхехьарча Совета Президиумо, СССР Министрий Совето баькхха ловца. Оаха чІоагтІа баркал оал Коммунистически парте Центральни Комитета, СССР Лакхехьарча Совета Президиума, Советски правительствана цар тхоай къахьегама лакха мах барах а тхоашта дика ловцаш дахарах а.

Советски космически аппарат ка маьхала а йоалаш урагІа а яха, Бетта тІа кІаьда Іойоссилга чакхдаккхарца хьийга даьнача тхоай къинхьахиннараш оаха хеталаьд хургйолча Советски Союза Коммунистически парте XXIII съезда.

КПСС Центральни Комитета, СССР Лакхехьарча Совета Президиума, Министрий Совета тешам лу оаха дІахо йодача хана а космос караерзаяра чоалханера декхараш кхоачашдара оахош тІагІертта болх бергхилара, советски халкъа сий дакхар духьа, вай Даьхен сийлахь-йоккха хургйола тІехьале бахьан тхоаш юха ца кходеш къахьегаргхилара.

ИНДИЯСКИ КОММУНИСТАШКА ДЕГА ТІАРА ЛОВЦА БАНХКАР

КПСС Центральни Комитето Инде Коммунистически парте къаман советага яхьийтай Инде Компарти вІашагІъеллача дийнахьа дена 40-гІа шу дизарах индийски коммунисташка (марша а хоатташ) дега тІара ловца боаккхаш йола послани.

Послане тІа белгалдоах, индийски халкъо империализмана, колониализмана духьала, къаман кортамукъалеи социальни прогресси бахьан лоаттабеча сийлахьарча къовсама юкъе Инде компарти массе а хана цун хьалхарча мутІарашка хиннилга. Цо доккха дакъа лувц Индеи Советски Союзеи халкъашта юкъера доттагІал дегІакхувлареи чІоагІдареи гІулакхах. Парте 40 шерарча исторе тешал ду марксизма - ленинизма, пролетарски интернационализма ларда тІа Инде Коммунистически парте мутІарашца вІаший кхотадена хилара, аьртехьарча а аьрдехьарча а оппортунизмаца, буржуазни национализма влиянеца машар хургбоацаш болча къовсамо цун балха ка маьхала ювлилга Іалашдеш хинна хилара. Инде Компарте кхыча вошал долча партешца цхьана хьинаре къовсам лоаттабу дунен халкъашта юкъерча коммунистически болама цхьа барт-цхьоагІо а вІаший кхотабалар а хилийтар духьа.

«ЛУНА-9» ЯХАЧА СОВЕТСКИ АВТОМАТИЧЕСКИ СТАНЦЕ БЕТТА ТІА КХОАЧАЯЬ ВЫМПЕЛИ ПАЧЧАХЬАЛКХЕН ГЕРБИ (БАКЪАХЬАРЧА, ОАГІОРАХЬАРА). ТАСС фотохроника.

ТАСС-а ХОАМ

«ЛУНА-9» ЯХАЧА СТАНЦЕЦА РАДИОБУВЗАМА ЦХЬАЬКХА А СЕАНС ЯЬЙ

Кепа йоазоно хоам мабарра, «Луна-9» яхача автоматически станцеца Бетта тохкам бара программа толаме чакхъяьккхай.

Цунца цхьана, тока бортовой источникашка расчетни лаьрхІачул совгІа электроэнерге кІезиг-дукха запас хилара лоархІам а бань, «Луна-9» яхача станцеца кхы тІа а 6 феврале Московски ханах 23 сахьати 37 минути яьлча йолаяь шин сахьата радиобувзама сеанс йир.

Бувзама сеанс йолча хана станце борта тІара хьаийир системай болх, станце температурни режим йовзийташи Бетта панорама цхьаццайолча участкай шозлагІа а телевизионни изображени хьагойташи йола телеметрически информаци.

Цу сеансо кхоачайир тока бортовой источники электроэнерге еррига а практически запас, цудухьа «Луна-9» яхача автоматически станцецара дІахо бола радиобувзам соцабу.

Еррига а «Луна-9» яхача станцеца радиобувзама 7 сеанс яьй 8 сахьати 5 минути йолча хана.

Хьанийяь Бетта тІехен уникальни телевизионни сурташи Іилман информацеши Іома а ергья, тахка а тохкаргья.

Тохкамех хьахиннараш кепа йоазон тІа арадоахаргда.

БУТТ!—ЛАЬТТАНО ЛАДУВГІ ХЬОГА!

СССР ТЕЛЕВИДЕНЕ ЦЕНТРАЛЬНИ СТУДЕ ХИННА ПРЕСС-КОНФЕРЕНЦИ

МОСКВА, 4 февраль. (ТАСС-а корр.). Летчикаш - космонавташ Ю. А. Гагарини, А. А. Леонови, бовзаш бола советски Іилмахой В. И. Сифоров, Д. Я. Мартынов, В. Н. Жарков, И. А. Мереклов, кхыбараш бар тахан телевидене Центральни студе хинача, «Луна-9» яха советски автоматически станци урагІаяхийтар ка маьхала а йоалаш чакхдалара хетаяьча пресс-конференце дакъа лоацаш.

«Луна-9» яха автоматически станци урагІаяхар космически техника вегІаяра малагІча лоархІаме да яхача журналистий хаттараштa жоп а луш, И. А. Меркулова дагадохийтар укх деношкара эксперимент эггара хьалха Лаьттан искусственни спутник урагІахецари эггара хьалха космосе ваха саг лелари санна йолча событешта нийсса йолга...

Бетта тІехенна тІакхоачача хана космически ракеташ практически дикка йоккха массал йолаш, дукха совгІа - эшашагІа йоацаш секунда 2,7 километр еш хул. Атмосфера йоацаш йолча Бетта юххерча моттиге космически аппарата йоккха энерге запас эш массал лаьгІ а яь, Лаьттан спутника тІехен тІа кІаьда Іойоссар...

Пресс - конференцена юкъе ера Ленинград. Пулковерча Керттера астрономически обсерваторе Іилма секретара А. Даладьева аьлар, «Луна-9» яхача станце новкъосталца Лаьттан естественни спутника тІехен хьакъехьара сведенеш хьаккхоачаргхиларах тешамбенна ва ше, аьнна. Наха ховргда Бетта почва мишта «яхаш я». из фуй.

Юрий Гагаринеи Алексей Леоновеи белгалдир нах тІабола космически кема Бетта тІа Іодоссадар Лаьттан тІа доссадарал дикка чоалханегІа хургхилар. Из доашхалу цу сигаларча телана гонахьа лоадама хоаллал атмосфера йоацаш хиларца. Эггара хьалхагІа советски космонавташ хургболий-теш Бетта тІа, яхача хаттара жоп луш Гагарина аьлар: «ТІехьадиса лаьрхІа-м дац!».

КОСМОНАВТ К. ФЕОКТИСТОВ: «ТОЛАМ БИЗЗА БАЬННАБ»

— Кхоачашхинна чакхдаьнна «Луна-9» урагІаяхара лоархІам, — аьлар космонавта К. П. Феоктистова ше ТАСС-а корреспондента хаттара жоп луш, — эггара хьалхагІа а станци Лаьттан тІарча командагІа Іойоссаяь хилар, из болх бе йолаялийта хилар, болх беш хилар. Бетта тІара эггара маьхе йола Іилма информаци Іочутелаш хилар ба. Вай специалисташа дог доах «Луна-9» новкъосталца хьанхоачаргйолча сведенеша дІахо йодача хана Лаьттан естественни спутника тІа саг Іовоссавелга чакхдаккхара новкъостал дергхиларга а Бутт тохкилгеи карабербазабелгеи ка маьхала а йоалаш кхоачашдар Іалашдергхиларга а.

Инженераштa, Іилмахошта, техникашта хьалхашка латтар Іилма технически оамалехье дола цІенхашттара декхараш. Іойоссаелга чакхдаккхар духьа хьаьяр технически средствай комплекс. Цо йиш хилийтар бетта ракетаца система Лаьттан спутника орбита тІа яикха а, хІаьта цул тІехьагІа Лаьттан спутника орбита тІара Беттага яхара трасса тІа яикха а.

Йоикха технически хало йолаш дар Бетта тІанхоаччача юхаозара эшача моттиге кхоачаелга а, хІаьта иштта Бетта тІехенна тІанхоачаш массал лаьгІа хилар Іалашделга а.

Автоматически космически станци кІаьда Іойоссаяра система йола а ялийта, вІаштІехьаялийтар, из болх бара хьале оттаяр, болх бе йолаялийтар, Лаьттанца радиобувзам оттабар из деррига а ІаІаьмате йоккхача технически халон декхараш кхоачашдар да. Ховш да цу ка маьхала а йоалаш урагІаяхарал хьалхагІа урагІаяхар вІаштІехьа хилийтара а цун моделироване а хьанъехьа бола ІаІаьмате боккха болх чакхбаьккха хилар. Лаьттан тІарча хьалашка хьаеш хилар боккъала а долча Беттага ахарaи из цун тІехен тІа Іойоссарaи хила мега моделаш. Толам бизза баьннаб».

ХЬИНАР ЛАЬГІ ЦА ДЕШ

Пятилетка хьалхарча шера план ханал хьалха кхоачашъяра «Сунжанефта» НПУ мехкдаьттахоша дІадоладаь дика гІулакх дог раьза хинна хьал а лаьца, хьинаре къахьегаш хьайоагІа Наьсарен-Воксалерча «Электроинструмент» яхача завода коллектив. Завода цехашта, сменашта, бригадашта юкъе шерра социалистически яхь а йоаржаяь къахьегарах вІаштІехьдаьлар январь бетта план 104 процент кхоачашъе. ХІаьта планал совгІа арахийца продукци итт эзар сома маьха я.

Январь бетта арахийца продукци тІехдика йолаш дІачуеннай ОТК. Иштта дика продукци арахеца тха вІаштІехьдаьннад керда мероприятеш балха юкъехахьарах.

Шоай болх дика вІаштІехьбаьккха къахьегаш хьабоагІа коммунисташ, комсомольцаш Нальгиев Мухарбики Гизатулин Мубаракши, (литейно-прессови цех), токараш Дахкильгов Якъуби Аушев Руслани (механически цех), сборщикаш-бригадираш Бекова Сахрати, Яшина Нинаи (сборочни цех), кхыбараш. Февраль бетта эзараш сома маьха продукци арахийцай цар. Автоматаштеи ах-автоматаштеи гІулакх деш йола Измайлов Муса керте латта бригада март бетта чотах болх беш я хІанз.

Б. ГАГИЕВ, «Электроинструмент» яхача завода производства начальник.

КПСС XXIII-ча съезда сийна яхье яьнна къахьегаш я крекинг-завода Овсянников Иван Петрович керте латтача № 1-2 йолча установка коллектив. Коммунистически къахьегама сийлен цІи лелаеча цу коллективо январь бетта план 123 процент кхоачашъяьй. Планах лаьцхІачул совгІа арахийца сийрда мехкдаьтта продукци массехк эшелон я. Февраль бетта хьалхарча дий дийнахьа планал совгІа арахийца продукци массехк бІаь тонн я.

Московскии ленинградскии предприятей болам дог раьза хинна хьаллаьцар установка коллективо. ДІабахача цхьан бетта планал совгІа кхоянь Іы 3 бІаь тонн, электроэнерги 10300 киловатт-сахьат, щелочь — 770 килограмм я. Цар паччахьалкхенна бань пайда эзараш сомаш да.

Установка хІара технолог массехк балха говзал йолаш ва. Цудухьа вІаштІехьдоал цар установкана ремонт еча а хьинаре дакъа лаца. Дукха ха йоаццаш установкана ремонт беча тха технологаша дика болх барах ханал итт сахьат хьалха чакхъялар ремонт,—йоах установка начальника нов. Овсянникова.

Хьамсарча парте съезда сийна хьалхарча квартала план 25-ча марта кхоачашъе лерхІ технологаша. ХІара смена нормаш тІеххкоачашъеш болх беш ба нн. Идрисов, Семенов, Захаров, Доронин, кхыбараш.

Сурта тІа: (аьрдехьара аьттехьа) оператор Идрисов Махьмад, установка начальник Овсянников Иван, оператора гІонча Семенов Борис вахтах баьча балха итогаш еш ба.

И. Пліева сурт.

ЛерхІар кхоачашдергда

Шера план ханал хьалха кхоачашъяра шерра социалистически яхь йоаржаяьй Грозненски рудай йоацача материалий управлене карьераша, участкаша. Яхье яьнача коллективаша лакха къахьегама толамаш даьхар январь бетта. Валови продукци арахецара бетта план 114,5 процент кхоачашъяьй управлене коллективо. Планах лаьрхІачул совгІа гІишлошъераштa арахийца материалаш эзараш сомий маьха я.

Хьамсарча парте съезда сийна укх квартала план 25-ча марта кхоачашъе лерхІ управлене болхлоща. Цудухьа укх бетта кхы а лакхъяьй цар шоай къахьегама темпаш. ХІара сменах нормаш 125—130 процент кхоачашъеш дика къахьегаш я Никитин Алексей, Ахмерзоев Имран, Усманов Асланбек, кхыбараш керте латта бригадаш.

Б. ДОТМАРЗИЕВ.

Партийни вахар

ТОАБЕ АГИТАЦИОННИ БОЛХ

Парте Октябрьски райкомои юкъхьанцарча партийни организацешеи хIара денна эргайоахаш тоаю идеологически балха формаши методаши.

Партеи Советски правительстваи решенешта пропаганда яра юкъеэзаб 2 эзар совгIа саг предприятей кулгалхой, инженерно-технически болхлой, производстве хьалха латтараш, лектораш, пропагандисташ, докладчикаш, агитатораш ба уж.

Йоккха терко ю хIанз къамаьлаца ечеи гойтареи агитацена.

Хьалхашка латта декхараш кхоачашдара хьалдагIа ме хул, дикагIеи низ болашагIеи я гойтара агитаци. Теркам тIаозаши чулоацам болаши йолча агитаце чIоагIа новкъостал ду производственни декхараш толаме кхоачашде коллективаш оарцагIъяхара, производственни къахьегамеи дисциплина чIоагIъяра, наьха коммунистически сакхетам лакхбара.

Къамаьлаца ечеи гойтареи агитацех хьахула тIехьале гойташ дола массехк масал доаладе йиш я «Октябрьнефть» НПУ, Грознерча станце, локомотивни а вагонни а депой юкъхьанцарча партийни организацей балхацара.

Масала, вагонни депо (начальник нов. А. Д. Янушевич, партбюро секретарь нов. А. А. Мелькунов) коллективе вай замо маяххара хилийта гIерт къамаьлаца еш йолеи гойтареи агитаци, даим эргайоахаш тоаю цун формаши методаши, наьха теркам дукхагIа тIаозаргболча бесса ю из.

Даим агитационно-массови болх беш 24 агитатор ва цу агитколлективе. Агитколлектива состава юкъебахаб вахара опыт йолеи кхоачам хилпал политически кийчбеннеи бола цехий мастераш, бригадираш, начальникаш. Укх тIеххьарча кхаь бетта 150-нел дукхагIа читка, беседа, информаци яьй цар. Дика кийчъяь беседащ ю промывочно-пропарочни станце: нн. Ф. П. Смелова (мастер), Ф. И. Кобзев (цеха парторганизаце секретарь), И. И. Радвана (промывочно - пропарочни станце начальник), кхычар. Цар беседай тематика тайптайпара я; «Арахецача продукцемах», «Арахецача хIамаша ха дукхагIа йоаккхаргIйолаш», «Материальнии моральнии поощренеш»... Къахьегамхошта юкъе беш бола массово-политически болх айхха бувз коллектива хьалда долча декхарацца, ший предприяте вахарцара масалаш а кхувл. Цу дерригне дика новкъостал ду производственни декхараш толаме кхоачашдара болхлой тIахьеха.

Коммунистически къахьегама цIи лелаеча Грознески вагонни депо коллективана доккха новкъостал ду хьалхашка латта декхараш кхоачашдара тIаерзаяь а хаьдда а йолча гойтара агитаце. Из хьаю вахарера масалаш доаладеш. Цо ший ханнахьа хьахьокх политически, производственни, культурни вахара лоархIамера событеш, шерра дувц социалистически яхь мишта лел, хьем ца беш хьахьокх вай заман событеш, толашагIа йола опыт, меттахьа тохаш критика ю балхацарча кхоачамбоацарашта.

Депо территоре тIа хьалтеха доахк тайп-тайпара тIахьехамаши лозунгаши: «Кхоачашъергья вай КПСС ЦК сентябрьски Пленума решенеш!» «Дика къахьегама толамаш даьха накъагIоргда вай КПСС XXIII-ча съезда», «СССР-е къахьегам — сийлени турпалереи гIулакх!» кхыдараш.

Наьха бIаргтIаоттача моттиге дIаоттаяь латт дерригача технико-экономически хьокхамех депо коллективо ворхI шера бань болх хьахьокхаш йола диаграммаши стендаши. Цу тайпарча гойтара агитаце ший ханнахьа тешабу болхлой шоай къахьегамах дика тIехьале хургхиларах. ЧIоагIа маьхе хIама да, болхлоша болх беча моттигашка, хьалхашка латта декхараш кхоачашдара уж оарцагIбаха тIахьехамаш хилар: «Вагонникаш, кхом беш дIаахийта Iы. Доагадеча мазута цхьан тоннах 26 соми 55 кепиги дIадода производства!» Къовсам лоаттабелаш электроэнерги кхояра. Дагакхабалаш, 1 киловатт-сахьатага 2 соми 19 кепиги дIадодилга!».

Укхаза ший ханнахьа кердадоах стендаш. Цар тIа дIахьокх производстве хьалхе лелаераш, рационализатораш, изобретателаш, активисташ-общественникаш, цар балха опыт а язъеш. Депо дика кийчъяьй производстве хьалхе лелаерий аллея.

Производстве лакха культуреи эстетикеи хилийтара тIехьа партийни организаце яхь йоаржаяьча хана, хан-ханнахьа арадувла доладелар «Шо дIагIоргдац массанахьа лостам бань даллалца»! аьнна керте яздаь «Крокодил».

«Крокодил» хьалтохар производственни культура дIадехараш телхадеча цехашкеи болхлой моттигашкеи. Цу лостамах болх беш да пенйоазув а.

Доаладаьча масалех гуш да мел лоархIаме я денален теркам тIаозаш йола гойтара агитаци. ХIанз, КПСС Программа кхоачашъечеи парте XXIII-ча съезда доагтIача тайпара накъа даже кийчлучеи хана октябрьски района хьалха латтача коллективашца боагIа Грозненски вагонникаш.

Гойтара агитаце низи цунах боала найдеи бувцаш хилча, белгалдаккха доагIа, цхьайолча юкъхьанцарча партийни организацеша цу лоархIамерча гIулакха йоагIаш йола терко ца елга. Масала, 56-ча участка механически мастерске, № 9 йолча гIишлоймонтажни управлене, кхыйолча коллективашка эсала я гойтара агитаци, цунца дукха да кхоачамбоацараши формализми.

Цхьайолча хана дукха средстваш дIайохийт гойтара агитацега, йоккхий щиташ уттаю, из деррига ду вай заман керттера декхараш теркал а ца деш. Цу тайпарча гойтара агитаце цхьаккха пайда а лац, е цхьаннена эшаш а яц из.

Парте райкомои юкъхьанцарча партийни организацешеи хIанз шоашта хьалхашка декхараш уттаду, гойтара агитаце тIера формеи из художественни кийчъяри овлангара хувцара, наьха теркам тIаозаши идейни лостам болаши хилийтара.

Духхьал хаьдда а дика а йолча гойтара агитаце мара новкъостал дергдац кердача пятилетка паччахьалкхен планаш толаме кхоачашъяра къахьегамхой оарцагIбаха.

Т. ЗИНОВЬЕВ,

КПСС Октябрьски района пропагандеи агитацеи отдела заведующи.

ХАННАХЬА Е КИЙЧО!

КЕРТТЕРДАР— РЕМОНТ ДИКА ЕЛГА

Дукха доакъош долаш боахам ба Шаьла района «Джалка» яха совхоз. Бакъда, цун керттера лостам ялат кхеделга ба. Совхоза лаьтта аханел совгIа долчун тIа ка бола ялат дIадув. Духхьал гурахьа дув ялат 4400 гектара тIа дIадийнад. Иззал долча лаьтта ялат хьувкъадара низ бола техника эш.

Машинно-тракторни парка дикеи хьаннахьеи ремонт яр шоай керттерча декхарех цаI лоархI совхоза болхлоша. Совхоза центральни усадьбе хьагулъяьй еррига трактораш, комбайнаш, автомобилаш, сеялкаш, жаткаш, кхы мел йола юртбоахама инвентарь.

Укхаза я механически мастерскеш а.

— ДIадахача шера дукхагIа йола трактораш дика тоаяь ца хиларах керда шу хьатIакхоачаш мара зябь аьха даланзар тхо, — яхаш дувц совхоза парткома секретара нов. Амхадова.

ДIадахача шера йиълагIча квартале тракторашта ремонт яра план 102 процент кхоачашъяьй, хIаьта кхыйола юртбоахама инвентарь 182 процент тоаяьй.

Тоаяь яьнна машин хьаэцаш бригадир, керттера инженер, из машин тIачIоагIъю механизатор воацаш, укхаза дакъа лоацаш хул парторганизаце секретарь, производственни управлене керттера инженер - механик, лоалахарча бригадашкара викалаш.

Шерагара шерага дукхагIа кхоач боахамга техника. ХIанз совхозе шовзткъе итт гаргга гусенични трактор, шовзткъа автомашин, кхыйола юртбоахама техника а дукха я. Техниках биззаи дикеи пайда эца а гIерташ цунца цхьана из дукхагIа яхаргIйолаш йоагIа йоакхо а ю хIара совхоза болхлочо. ХIаьта из кхоачашдулургда нагахьа санна техникана дика гIулакх лоаттадойя.

Совхоза керттерча инженерацa Юрий Васильевич Русинаца машинни парке долх тхо. Мастерскешта юхе мойка я, цига йиле мастерской дIачуюг машина. Массехк трактори машини цхьана дIаоттае йиш я укхаза.

Машинашта технически гIулакх дара график улл саьнга хьалъэлла. Из массане а кхоачашъю. Заводскойчул лохагIа яц производства культура, болх бань чакхдаьнна даьтта Iохецача эша оборудовани а йолаш дика кийчбаь ба смотрови кIоаг.

ХIара деталь йила цIенъяра парови ванна я. Мел эша инструмент я шкафа чу. Юххе деталаш чуйола кладови я. Йолаш я двигателий клапанни механизмаи поршневой группанеи тохкам бара эша компрессорни прибор.

Цар мощность тахка а йиш я укхаза. Цу гIулакха лаьрххIа хьожаяь установка я.

— ЛаьрххIа двигателашта ремонт еча предприятешка ремонт мишта яьй хьажа торо я тха мастерскешка, — йоах Ю. В. Русина. Нагахьа санна укхаза кхоачамбоацар гучадоале цу сахьате из дIадаккхара де мел дезар ду.

— Тха мастерске массанахьа тахка чакхъяьнна машина юха ремонт ю ха хьатIакхаччалца тешаме болх бергба, — йоах звеньевойс нов. Айдамирова.

Болх лаьгI ца болийташ ремонтни мастерскешка къахьегаш ба механизатораш. Технологега хьежжа феврале тракторашта ремонт яь яккха лаьрхIад совхоза механизатороша.

М. АЛБОГАЧИЕВ,
тха собкор.

ОАХА ЯЗДАЬЧУН ЛАРАХ

Укх шера 13 декабре «Сердало» газета тIа «Кулгалхоша къувс... кирпишка кхет» аьнна кепа теха араьлнича критически корреспонденце тIа дувцар МалгIабикерча кирпишкий заводо арахеца продукци дукха брак йолаш а хул, из бахьан долаш завода доккха зе а хиннад, яхаш.

Цунах лаьца КПСС МалгIабика горкома секретара нов. Сурхоева тхога язду: «Завода болх тоабара цхьадола гIулакхаш даьд КПСС МалгIабика городской комитето. Кирпишк хьаеча керда технологи юкъейоалаяр бахьан долаш дикка лакхъеннай продукце дикал. Кердача шера хьалхарча бетта план 28 январе кхоачашъяьй завода коллективо.

ХIанз завода партийнии профсоюзнии организацей болх тоабара, коллектива юкъера кхетама болх серагIа боаржабара, КПСС XXIII съезда сийна заводе социалистически яхь шерагIа йоаржаяра мел эшар ду МалгIабика КПСС горкомо».

Лаьттанна кIалхара минеральни хиш духдувлача Киргизстана лакхача лоамашка ядача районий хозача моттигашка хьалъэттай итт совгIа профсоюзнии колхозий юкъареи курорташ, санатореш, салоIа цIеноош. ДIадахача алхха цхьан шера шоай унахцIено тоаяьй шовзткъе итт эзар совгIча къахьегамхочо.

Сурта тIа: «Голубой Иссыккуль» яхача санаторе салоIаш бараш сакъерда арабаьнна лел Iан замалахьа ша беш боацача «Киргизски форда» тIа гIолла.

К. Толстокуланова сурт.
ТАСС фотохроника.

ЛЕДАРА ХИННАРАШКА ХОАТТАРГДА

Ялаташ кийчдара паччахьалкхен план соахка дикка а тIеххоачашйир «Октябра 40 шу» яхача совхозо. Укхаза дукххача лаьттапкара хIара гектара тIара 26,9 центнер фуальяьхача хьажкIий яьккхай, планах яккха езар 24,6 центнер мара йоацача метте.

Цхьабакъда, шера итогашта раьза хиланзар кхаш леладераш. КIа дукха чуденадале а, цун хьувкъам планахчул лохагIа хилар. ГIадвугаш хиланзар гидуаргаш а, хIаьта шекара свекла хIара гектара тIара юкъера лаьрхIача 102 центнер мара яккханзар — планах лаьрхIа хинначул дуккха а кIезигагIа яьккхар.

Агротехникеи къахьегам вIаштIехьбаккхареи боарам лоха хилар— из да хьувкъам лоха хилара керттера бахьан. ХIаьта, бIаьстан юхье кхашка дергдолча балхашта кийчо мишта ю, фу ду дIаяхача хана карара дувлийтараш кхы ца хилийтара, ялатийи технически культурай хьувкъам лакхбара? Уж дешаш тахкара тха рейдови бригада боахама мастерскешка, бригадашка, звеньяшка хилар.

ГРАФИНАЛ ХЬАЛХАБУВЛ, ЦХЬАБАКЪДА...

Оаха гучадаьккхар соахка механизаторий бехках хьажкIаши шекара свеклаи чуэца гоаенна хилар. Цар техника во кийчъяь хиннай, цудухьа комбайнаши тракторашпи цхьацца гIалаташ бахьан долаш кастка ста сийцай. Совхоза кулгалхоша соахкара шоай гIалат белггала тоадергда, техникана ремонт дикагIа ергья, аьнна хеталора. ХIаьта бокъонца хиннар фуд?

Тхо мастерскешка хилар. Оаха къамаьлаш дир ремонтникашца, механизаторашца, механикашца, хIаьта уж тхо раьза доацаш чакх а даьлар. Бакъдар аьлча, йоакхо йолаш бола нах кIезига бац укхаза. Царех ва топливни аппаратурана ремонт еш вола слесарь Окунев Алексей, моторашта ремонт еш вола слесарь Джандаров Хьамид, токарь Касильгов Iабдурахьман, дукха кхыбараш. Тракторашта ремонт е укхаза гайна дIаболабеннабале а, яхье хьалха латтараша Iалащдаьд йиъплагIча квартала план кхоачашъелга. Цар графиках 24 трактор мара тоае ца езача метте 27 тоаяьй.

Январь бетта кхы а 14 машин тоаяь дIаоттаяьй. Цхьабакъда, тохкам баьчул тIехьагIа гучадаьлар, царех 5 мастерской коара араяла йиш йоацаш хилар; йиъне электрооборудовани вIаштIехьъяьккхаяц, хIаьта цхьанне мотор ба нийсбаланза. Еррига тракторашта яь ремонт дика лаьрхIай уж хьаэцаш йолча комиссе, цхьабакъда, цхьанна акта тIа гIалат бIаргадайтадац. Ремонт а яь араьнна еррига трактораш центральни мастерской коа латт копоташ а йоацаш. Цар мотораш тIа сомма мукх йижай.

Тракторашта ремонт яра темпаш хIанз дикка лохъеннай. МалагIа да цун бахьан? Запасной оатхалаш тоъац. ХIанз бутт бизаб № 106 йола «ДТ-54» яха трактор сцеплене муфта выжимной подшипник йоацаш латта. «ДТ-75» яхача трактора передачай коробка чура хьалхара гIув бац. Бутт совгIа ха я «Т-40» яха ялх трактор коа латта. Уж тоаяра эша запасной оатхалаш яц. Ишттача хьала тIа я «ДТ-20» яха трактораш а. Кхыча машинашта еш латта ремонт а юкъах йисара кхераш чIоагIа сагота хьувз мастерской заведующи.

Совхоза керттера инженер нов. Кодзоев мишта хьож цу гIулакхага? Из чIоагIа сердаш ва шоаш а совхоза экспедитора а дIадехараш кхоачашдеш боацача «Сельхозтехника» объединене кулгалхошта. Цунга деиз дIа мел нийккхар ва бехке, оатхалашта реставраци яра укхаза уйла кIезига йой а, царна хетт: бIаьстено сабардерг ма дий, хIаьта цу ханале запасной оатхалаш а йоахкийтарг-ма йий аьнна.

ХАБАРГА ЛАДИЙГIАЧЕИ ГIУЛАКХАГА ДИДЛАЧЕИ...

Укх шера ялатийна лаьрхIа 2.400 гектар хьажкIаш, 1.640 гектар гидуаргаш, 500 гектар шекара свекла, силоса лаьрхIа дукха хьажкIащ, кхыйола культураш дIае лаьрхIа я совхоз. Балхий программа эIамига яц. ТIаккха из кхоачашъяра кхаш леладераша дер фуд?

Цхьоалагlча отделене управляющe тоъал бIубенна йоах: — тха трактораш тоаяь яьннай, звенош вIашагIъехкай, технологически карташ оттадеш латт, удобренеш кхашка дIакхухьаш латт.

Совхоза директора кабинете хилар из къамаьл. Циггача техкачул тIехьагIа бригадана гучадьлар отделене управляюще мел дийцар, кIаьдагIо аьлча, сов тIехдаьккха хилар. Тоаяь яьннараш 20 трактор яц — шийтта мара. Свекла дIаюврглйолча кхашка мара дIайихьаяц удобренеш, цига а массанахьа яхка а яьннаяц.

— Ширдаьнна кхо дац, — яхаш бехказа вала гIертар нов. Тимурзиев ший вIаштIехьдаьннадаларе. Шурий-товарни фермана юххе хьаш мелд а латт ширдаьнна кхо.

Цул тIехьагIа звеньевойшца Парижев Умараца, Iалиханов Джабранлаца, Даурбеков Яхьяйца къамаьл ду оаха.

— Звенош тха хIанз а вIашагIйохканза я, — йоахар цар. — Тхона хац оахош хьанца, малагIча участкашка болх бергба, малагIа культураш кхеергья. Звеньевойш да яхилга мара кхы гунахьа долаш дац тхо.

Кхыча отделенешка а корабир тхона доацар дувцара тIера бараш. ЙиъплагIча отделене агронома нов. Бокова аьлар, звенош вIашагIъехка яьннай аьнна. Оаха тхо хьажийта аьлар звеньяй спискашка, лаьттаи участкаши техникеи царна юкъе дIа-юха екъара акташка.

— Уж хIанз а тха йоацаш я, — дар хьахеза жоп.

Отделеней управляющешеи совхоза кулгалхошеи яхачох кхаш леладераш дешаш ба. Шоай говзал лакхъеш ба уж. Царех кхаьннеца тха къамаьл хилар. Цхаь цхьан сахьата занятеш хиннаяц цар укх шера.

— Курсех тхона а ховш вIалла хIама а дац, — аьлар тхога цхьоалагIча отделенерча хьажкIаш лелаераша. — Соахка-м бар уж дешаш, укх шера-м бац.

Агротехнически дешар вIашагIделладац шоллагIча отделене а.

КАРТОГРАММА... СЕЙФА ЧУ...

Отделене тхоаш долхаца хана оаха лийрхIар юртбоахама культураш кхеяра технологически карташцеи лаьттанца хьаьна веществаш меллай хьахьокхаш йолча картограммашкеи хьожилга дар. Из тха вIаштIехь ца доалаш дисар: отделене агрономашеи управляющешеи е совхоза директора, е керттерча агронома тIагIо аьлар тхога.

— ХIама хургдоацар да оаш ладер, — тха къамаьла юкъейккхар производственни управлене керттера агроном нов. Гагиев. — Картограмма корайоагIаргьяц йоана из совхоза кулгалхой сейфа чу улл, хIаьта уж шоаш экзаменаш дIаяла институте бахаб.

Технологически карташ мичад хIаьта?

Керттерча специалиста баламаш хьалъэзар. Уж да юртбоахама производства эггара лоархIамегIа дола документаш. ХIана лечкъаду уж? Сакхув тха: агротехнико дIадехараш укхаза кхоачашду е дац ха цхьаннега а йиш ца хилийтар духьа. ХIаьта совхозе гIа дIа мел баьккхача телхадеш да уж. БIаьстан юххье культураш дIашергйолча 6.300 гектара тIа зябь аха езаш яр, хIаьта аьхар яц 3.200 гектар мара. 1966 шера чуацаргболча хьувкъама лаьрхIа 7.000 тонн моттигера удобренеш яхка езаш бар боахам, хIаьта кхашка дIайихьараш яц 4.500 тонн совгIа мара. Минеральни удобренеш товсара план а кхоачашъяьяц.

БIаьстан юхье кхашка дергдолча балхашта, ялаташ дIадера во кийчлу «Октябра 40 шу» яхача совхозе. Ца деш диса уж хIамаш чIоагIа Iаткъаргда гIулакх сихха тоа ца дойя.

«Грозненский рабочий», «Ленинан некъ», «Сердало» яхача газетий рейдови бригада: А. ЧАПЛАЕВ, района халкъа тIахьожама комитета новкъостал деча группа член; Я. ДАУРБЕКОВ, совхоза хьажкIаш лелаеча механизированни звеной звеньевой; М. ХУНКАЕВ, «Грозненский рабоче» спецкор; З. МЯХТИЕВ, «Ленинан некъ» спецкор; А. ПЛИЕВ, «Сердало» спецкор.

ЦСУ хоама хетаяь комментарий

ДОККХИЙ ХIАМАШ КАРАГIДИЙННА ШУ

Семилетка тIеххьарча шера яьча боахама итогашта юкъе эггара хьалха гIадвугаш я промышленность дегIакхувдача яьккха темп — из цул хьалхагIа дIадахача шин шерачул лакхагIа хилар — цкъа-дале, иштта да из; шозлагIа-дале, планах 8,1 процент дукхагIа хьае лаьрхIа хинна промышленни продукци 1964 шераца нийсйича 8,6 процент хилар. Боккъалдар аьлча, чIоагIа белгалдоалаш цхьа хIама да: 232 миллион болча советски гражданех хIара сага лоархIаш дIадахача шера арахийца промышленни продукци оптови маьхашца лаьрхIача 1.000 сома боарамал кIезиг-дукха тIехъяьннай.

Цхьабакъда, дIадахача шера итогий керттера башхало кхычох латт. Дикалгахьа хувцамаш хилар промышленни производства структурана шийна чухь.

Ховш да, 1965 шера йолча халкъа боахама плана тIа, белггала аьлча, дIаихача шерашкарчунца нийсйича, халкъо лелаеча товарий производство дикка дукхагIа шеръяр, халкъо леладеча предметий производство лакхъяра темпаш еза-йоккха индустри дегIаахара темпашта гаргакхоачаяр, бахача наьха реальни доходаш тIа-тIа совъяхар санна дола лоархIамера декхараш оттадаь хинна хилар. Лоацца аьлча, халкъа вахара хьал тоадара темпаш лакхъелга да дувцар.

Из тайпа декхар ше оттадеш, парте лаьрхIад, хIанз а лоархI из кхоачашдара эшаш дола хьалаш хIанз долаш вай хилар. Эггара хьалха уж белгалдоал мохк экономически дегIаахараи оборонни низ чIоагIбараи кхоачам а беш, хьалхарчул дукха а шерагIча масштабе юрта боахам, яйгеи кхачани промышленность, бахача наха ду бытовой гIулакхаш техникацеи материалашцеи Iалашде могаш йола чIоагIа дегIаена низ бола еза-йоккха промышленность хIанз йолаш вай хиларца.

Цу тайппара тоъал йоккхий объективни халонаш хиннайоллашехьа а (хьувкъама чIоагIа Iоткъам а беш мехка малхбоалехьарча районашка этта хинна йокъал), из декхар кхоачашдаьд. Кхоачашдаьд вай экономика хьаллоаттаяь а лоаттаеш а йола еза-йоккха индустри дегIаахара зе доацаш.

Цу доккхача гIулакха пайдана хилар юрта боахамаи промышленностаи юкъе этта хинна диспропорци дIаяккхара чакхдаха хьдда гIулакхаш тIайийцача КПСС Центральни Комитета мартовски Пленума хьалхара результаташ. Юрта боахам тIехьабисаро веча оагIорахьара Iоткъам бир (хIанз укх сахьата беш а ба) производства средстваши (группа «А») потреблене средстваши (группа «Б») хьаелга дегIаахара темпай соотношенена а. Из диспропорци къаьстта йоккха хиннаяр укх тIеххьарча шерашка.

Нагахьа санна 1956—1960 шерашка «Б» группа дегIаахара темпашца нийсйича «А» группа дегIаахара темпаш 133 лакхагIа хиннаяле, хIаьта дIахорча шерашка цкъаи ахаззечул дукхагIа хиннаяр. Цу тайппара, ши подразделени дегIаахара темпашта юкъера юкъ, ворхI шера планах лаьрхIа хиннача тайпара, эIамигъе езача метте тIа-тIа йоккхагIа хулаш хьайоагIар.

ТIаккха белггалара хувцам хилар семилетка тIеххьарча шера — КПСС ЦК октябрьскии (1964 ш.) дIахорси Пленумаш хинначул тIехьагIа. Дуккхача шерашта юкъе 1965 шера эггара хьалха потреблене предметаш хьадара производство ше къаьстта лакхъенна ца Iеш, еза-йоккхача индустре продукци дегIаахара боарама гарга а кхаьчар. Нагахьа санна «А» группера продукци 8,7 процент дукхагIа хиннаяле, «Б» группера продукци 8,5 процент мара лакхъеннаяц. Из бахьан долаш бахача нахага дехка розничи товараш 10 процент дукхагIа хилар. Уж мел дукхагIа дехкад ховргда укх цифрашка хьежача: 1961 шера 4 процент дукхагIа декхар уж, 1962 шера — 6,1, 1963 шера — 5, 1964 шера — 5,3 процент.

Бахача наьха реальни доходех аьлча, уж, ховш мадарра, 1965 шера 7 процент дукхагIа хиннай, 1964 шера 3,9 процент мара дукхагIа ца хиннача метте.

* * *

Еза-йоккха промышленность, белгтала аьлча, энергетика, металлурги, хими, машиностроени санна дола цун лоархIамегIара доакъош, дукха совгIа-эшашагIа доацаш хьалхагIарча шера а санна дегIаихад 1965 шера.

Электроэнерги дукхагIа яьккхай 48 миллиард киловатт-сахьат — 1940 шера мехко яьккха электроэнерги миссел а 1913 шера паччахьа Россе еррига электростанцеша яьккхачул 24-зза дукхагIа а. Керда электрически мощносташ — 11 миллион киловатт совгIа — болх бе йолаялийтара рекордни цифрашца белгалдаьлар дIадаха шу, хIаьта цунах хул Итале еррига электростанцей берригача низах нийсса ах.

ХьалхагIа дIаихача шерашка а санна, дIадахача шера толаме дIакхихьаб мехка доагора баланса структура цунна юкъера мехкдаьттаи газеи — доагора эггара кхомегIа долча тайпай удельни дозал лакхдара чотах хувцара тIаберзабаь никъ. Деррига а дIалаьрхIача мехкдаьттаи газеи удельни дозал ворхI шера 31,8 процентагара 51,6 процентага кхоачаш лакхделар, хIаьта из бахьан долаш Iалальмате дукха ахча а кходир — 13 миллиард сом.

ХIаьта а, белгалдаккха дезаш да, доагора баланса юкъера мехкдаьттаи газеи удельни дозал лакхдара декхар кхоачашдара сов чу а ийна, кIезиг-дукха теркал ца деш дитад мехка кIор эшарах дола дош. Семилетка хьалхарча диъ шера вIалла а кхоачам ца беча темпашца дегIаихар кIора промышленность (шера 1—2 процент, хIаьта 1961 шера кхыметтел кIезиг-дукха лох а елар из). СССР Европейски дакъа тIа кIор ца тоъилга ходала даьлар. Малхбоален районашкара укхаза тIаоза дийзар миллионаш тоннаш чIоагIа доагор, хIаьта из тIаозарга дукха мах бахийтарца дувзаленна а ла из.

Цудухьа, 1964 шера а санна, семилетка тIеххьарча шера дукхагIа баьхар кIор, йиъ процент дукхагIа баьккхар из.

ХьалхагIа дIадахача шераца нийсъяьчул тIехьагIа, соахка сихагIча темпашца дегIаихай Iаьржеи бесащ доден металлурги. Белггала аьлча, иштта ал доагIаш да, халахете а, хIанз а тIехьа тоъаш доацача болат доаладарах а (9 процент дукхагIа хиннад, 1964 шера — 8 процент дукхагIа), хIана аьлча, мехко дукха гIирсаш хьадду, сиххача темпашца дегIаух машиностроени. Цудухьа металл кходар духьа къовсам лоаттабар Iалальмате доккха халкъа боахама лоархIамера гIулакх да.

ХьалхагIа дIадахача шера хиннача темпашца дегIаихад 1965 шера машинаш елгеи металлах оатхалаш елгеи (9 процент). Цхьабакъда. чIоагIа сиха лийннад юрта боахама машинаш хьаелга. Шера 8 процент дукхагIа арахийцай, масала, трактораш.

Химически промышленноста продукци 14 процент дукхагIа хиннай (1964 шера — 15 процент). Цхьабакъда, хьалхагIа дIадахача шерарчул кIезиг-дукха совгIа яр цун абсолютни дукхал соахка.

* * *

Соахка, 1963 шера а санна, вай юрта боахама, ховш мадарра доккха зе дир мехка малхбоален районаш чулоацаш этта хиннача йокъало. Из бахьан долаш чудена ялат (120,5 миллион тонн) 1959 шера хиннача боараме дар. Цхьабакъда, цу хана-м Советски Союзе баьха нах а бар 20 миллион саг хIана бацар аьнна кIезигагIа. Къаьстта гIулакхаш чакхдаха дийзар паччахьалкхен, хIаьта уж бахьан долаш мохк ялата продукташца бизза Iалашбеш а ба.

ХIаьта а, 1965 шера яьккха еррига юрта боахама продукци цул хьалхагIа дIадахача шераца нийсйича кIезиг-дукха совгIа хилар (1 процент). Из вIаштIехьдаьннад эггара хьалха хьайбай продуктивность совъяккхара чотах а хIаьта иштта хьалхагIа цIаккха а ца хиннача тайпара лакха боамбеи шекара свеклайи хьувкъам кхебар бахьан долаш а.

Хьайбай боахамера хьокхамаш дикка тоаденнад дукхалгадиллача — хьайбаш дебадара санна, иштта продуктивность лакхъяра а. Масала, 1964 шераца нийслича колхозашкеи совхозашкеи сеча 100 хьайбанна лоархIаш дукхагIа кхедаьд: Iаьсий 14 проценти хурскаш а Iоахарий а 20 проценти. ХIара Iаттагара юкъера лоархIаш яьккха шура 18 процент дукхагIа я; паччахьалкхента дохкача доахана дозал юкъера лаьрхIача дикка тIакхийттад.

Цу доллача хIамашта аьттув баьккхар юрта боахам дIахо дегIабоалабара парте Централни Комитета мартовски Пленумо чакхдаха аьнна тIайийца хиннача гIулакхий хьалхарча результаташа.

Юртбоахама продукце заготовительни маьхаш лакхдарoторо хилийтар колхозий доходаш 16 процент лакхъе. Иззамиссел лакхденнад къахьегама деноех колхозхошта тела алапеш а.

ДIадахача шера паччахьалкхено КПСС ЦК мартовски Пленума решенешка хьежжа юрта боахама — колхозаштеи совхозаштеи — капитальни вложенешца, техникаца, кхыча материальни ресурсашца, юртбоахама продукце заготовительни маьхаш лакхдарца даьр миссел доккха экономически новкъостал хIанзалца хьа цIаккха а даьдац ала йиш йолаш да.

Юххера а, дIадахача шера кхы а дукхагIа чIоагIбеннаб вай Дай-мехка экономически низ, айеннай цун культура, ворхI процент дукхагIа хиннай бахача наьха реальни доходаш.

1964 шерарчул дукхагIа ийдаьд советски наха паччахьалкхени кооперативни тикашкара: дулхи дулха продукташи— 13 процент, шуреи шурий продукташи — 16 процент, фуаш — 37 процент, сом — 17 процент, шекар — 5 процент, зипаши даьреши — 15 процент, барзкъаш — 13 процент, холодильникаш — 49 процент, телевизораши фотоаппараташи кхоалагIа дакъа хIана ийцаяц аьнна и кх. дI.

232 миллион болча советски гражданех 10 миллион саг дIадахача шера кердача квартирашка чухайнав е къаьнарча цIеношкара шоай чуIе моттигаш тоаяьй. Тоъал тоаденнад гIулакхаш унахцIено лораяра, халкъа образоване, бахача наха бытовой гIулакхаш дара даькъе.

ЦСУ хоама тIа белгалдоакхх, экономика массе доакъошка пайда эцанза вай хIанз а дукха кхоачамаш диса хилар. Цу кхоачамех пайда эцар—лоархIамера дерригача халкъа юкъара декхар. Из хIанз практически кхоачашдеш да Ленина парте хургйолча XXIII-ча съезда сийна лелаеча социалистически яхье.

И. АРТЕМОВ,
ТАСС обозреватель.

АРМЯНСКИ ССР. Семилетка шерашка республика городашкеи юрташкеи хьалъяьй 90 телефонни станци, царех 53 автоматически а йолаш.

Сурта тIа: 10.000 номераш йолча кердача автоматически телефонни станцена монтаж еш боахк Эчмиадзине. Монтажницаш — Сахаринкова Марияи (аьттехьа) Барсегян Розаи.

Б. Немрута сурт.
ТАСС фотохроника.

Халкъа тІахьожам

ЛЕРТТІА КИЙЧО Е БІАЬСТАННА

УКХ ШЕРА 20 январе республика халкъа тІахьожама комитет хьежар «Горячеисточненский» яха совхоз бІаьстанарча кхашкарча балхашта кийчъялара тохкам барах гучадаьнарашка.

Баьча тохкамо хьахьекхад «Горячеисточненский» яхача совхоза кулгалхой (директор нов. Харламов, керттера агроном нов. Нивенченко, керттера инженер нов. Глотов) кхашкарча балхашта соахкарчул кІезиг-дукха дикагІа кийчо еш болга. Йизза ремонт яь яьккхай кхашкарча балхашта хиланза яргІйоаца инвентарь, йокъаллованча цхьан шера хулача баьций фу дизза Іалашдаьд, минеральни удобренеш дукхагІа енай.

ХІаьта а совхозе бІаьстанна кийчо яра юкъе дукха цІенхашттара кхоачамбоацараш да. Совхоза шоллагІча отделене (управляющи — нов. Гайтамиров) дукха хІама ца эшаш еррига ремонт яьча тракторех отделене хІанз деча балхашта пайда ийбу, уж цу балхашта гаьнна кІезигагІа хилча а кхоачам хургболаш боллашехь а. Цу гІулакхо кхерам хулийт бІаьстанара балхаш доладалалехьа уж балха пайдана йоацача яхара. № 1 йолча отделене (управляющи нов. Музаев) во вІаштІехьдаьккхад юртбоахама инвентарь лораеш лоаттаелга.

ВІалла а кхоачамбоацаш леладу дІаде фу кийчделга. БІаьсти дІаде лаьрхІа дІаоттадаьча ялатий а ялата-бобови а культурай 2092 центнер долча фух 1966 шера 1 январь тІакхоачаш цхьаьккха а центнер яцар кондиционни. Цунах 500 центнер хула кеп тІабалар 70 процент мара доацаш ба, хІаьта 1280 центнер горохи 312 центнер хьажкІаши тІаьда хиларах кондиционни йоацаш я. Из ха тІаотташ совхозе тоъаш дацар 634 центнер хьажкІий, 10 центнер гидуаргий, 21 центнер дуккхача шерашка хулача баьций фу.

Щенхаштта телхаю фун фондаш лораеш лоаттаяра бокъонаш. Иштта, фуна лаьрхІача хьажкІий 200 центнер, юкъе йовкъаш а йоацаш, ши метр лакха хьал а етта складе латт. Цу гІулакхо уж ши-шегІа йІоахъялийта а фу толхаде а тардолийт.

Кхоачамболаш пайда ийбац минеральни удобренеех, Почвенни карташи очеркаши йоллашехь а агрономаша царех пайда ийбац, хІаьта уж почвай хьоанали дІаювча культурашта уж эшаш хилари теркал а ца деш дІа а етт. Цу боахаме 1965 шера хьувкъама лаьрхІа 1458 тонн минеральни удобренеш (цар дакъе азотни яраш — 617 тонн, фосфорни яраш — 778 тонн, калийни яраш — 63 тонн) йоллашехь а бІаьсти юв культураш (1200 гектар хьажкІаш, 260 гектар гидуаргаш, 130 гектар свекла) суперфосфатаца хьаьнъяьяр. Азотни калийнии удобренеш тайсаяцар. 1966 шера хьувкъама гураха лаьтташ оахача хана а тайсаяц калийни удобренеш, совхозера дукхагІа йола лаьтташ кхоачамхиллал калеца Іалашхинна доацацашехь а.

Во вІаштІехьбаьккха ба органически удобренеш Іоаяра, кийчъяра, кхашка ехкара болх. Совхозе органически удобренеш кийчъюи кхашка дІаувзен лаьрхІа йола звенош, отрядаш яц. Из бахьан долаш 1965 шера органически удобренеш яхкара план кхоачаш ца еш юкъахИисар: планах 10 эзар тонн йилла йийзача 1,7 эзар тонн мара йиллаяцар.

Минеральни а органически а удобренеех пайда ийбара гІулакх цу тайлара леладаро зе ду юртбоахама культурай хьувкъамашта. 1965 шера гектара тІара баьннача ялатий хьувкъамах 14,2 центнер мара хиланзар, планах 15,2 центнер яла езача. Къаьстта а лоха хьувкъам баьлар свеклах — планах яла езача 120 центнера метел 50 центнер мара ялаьзар гектара тІара.

Механизаторш кийчбелгеи юхакийчбелгеи январа юххье мара доладаьдац. Тохкам бу ди тІа кхоачаш совхозе 20 механизатор тоъаш вацар тракторашна шин сменах болх бара. Кхаш леладераша агротехникеи юртбоахама культурашта химизаци лелаелгеи Іомадац.

«Горячеисточненский» совхоз бІаьстанарча кхашкарча балхашта кийчъялара юкъера уж кхоачамбоацараш хилара бахьан да совхоза директора а керттерча специалистий а оагІонгахьара хІара денна бола тІахьожам а уж гІулакхаш кхоачашде лезарашкара де доагІар делга хьадехилга а ца хилар.

Грозненски районни юрта боахама управлене (начальник нов. Горошко, керттера агроном нов. Изварина) «Горячеисточненский» совхоз бІаьстана кхашкарча балхашта кийчъяра тІахьожам, тохкам, новкъостал кхоачамболац дац.

«Горячеисточненский» совхозерча халкъа тІахьожама группа (председатель — нов. Герихана нов) лоаттабанза баргбоаца тІахьожам лоаттабаьбац боахам бІаьстанарча кхашкарча балхангта кийчбара балхашта, хІаьта долаш дола кхоачамбоацараш гучадахареи дІадахареи гІулакка партийни организацена лоадама новкъостал а лоаттадаьдац.

Халкъа тІахьожама комитето теркаме ийцад «Горячеисточненский» совхоза директора нов. Харламовеи Грозненски юрта боахама производственни управлене начальника нов. Горошкоси уж белгалдаь кхоачамбоацараш дІадахара эша гІулакхаш деш ба шоаш, аьнна хьахайтар. ХІанзлехьа вІаштІехьдаьккхад трактораш транспортни балхашта совленна ца леладелга, совхозе долаш дола фу кондицешка кхоачадара балхаш деш латт, хІаьта тоъаш доацар лахара оарцагІа а баьннаб. Минеральни а органически а удобренеех пайда эцара йола план оттаяьй. Кхыдолча кхашкарча балхашта боахам бизза а ший ханнахьа а кийчбара гІулакхаш а даьд.

Комитето «Горячеисточненский» совхозерча халкъа тІахьожама группана тІадиллад совхоза бІаьстан ялаташ дІадера кийчо миштта ю хьежилга.

Цо халкъа тІахьожама комитеташ декхарийлаяьй кхашкарча балхашта кийчо яра чІоагГІагІа тІахьожам лоаттабе, совхозашка, колхозашка, кхыча юртбоахама предприятешка, организацешка бІаьсти дІадув фу кийчдара укх шера январе—феврале тохкам баь чакхбаккха. Тохкам бара юкъе дакъа лаца деза халкъа тІахьожама группаша, колхозий, совхозий, юртбоахама производственни управленей, Іилман учреждений, кхыча организацей специалисташа. Цунца цхьан ханна тохкам бе беза юртбоахама техникана ремонт яра хьала, минеральни а органически а удобренеех пайда ийбара, бІаьстанна кийчо ярца дувзаденна долча кхыча гІулакхашта. Тохкамаш делга леладацехь а чакхдаханза даргдац гучадувла кхоачамбоацараш дІадахара дола гІулакхаш, хІаьта тохкамий итогаш колхозийи совхозий отделенейи производственни бригадашка, колхозий правленей заседанешка, совхозашкарча производственни совещанешка ювца а еза.

А. ЕЛКИН,
Нохч-ГІалгІай АССР халкъа тІахьожама комитета инспектор.

ТЕШАМЕ ГІОНЧИЙ

Боккхача лоархІамера болх баьб халкъа контролераша дІадахача 1965-ча шера Грознерча крекинг-заводе. Ди тІехьа шерлуш латт халкъа контролерий мугІараш. Нагахьа санна дІадахача отчетни шера 76 саг хиннавале, хІанз 180 саг ва. Халкъа контролераш дукхагІа хиларах доккха беркат доал балха. ХІанз производства хІара участке, установке йолаш я халкъа контролерий группа.

Доккха новкъостал ду цу группаша балхацара кхоачамбоацараш дІадахара. Цхьа масал доаладергда вай. Завода шоллагІча цехе лерттІа дІанийсъяьяцар установкашта йоагІа оборудовани. Уж заказаш кхоачашде дезаш яр № 4 йола механически цех.

Шийна хет-хетача тайпара дІанийсдаьдар заказаш механически мастерске начальника нов. В. Т. Мигалина. Иштта гІулакх этталга дІахайра халкъа контролерий группана. Тохкам бича дукха кхоачамбоацараш гучадаьлар. Уж бахьан долаш геттара лоха дар балха хьокхамаш, къаьстта Іаткъар из установкаша арахецача продукцена. Из дош тахка аьнна хьожаьча комиссе (нн. Конопенко, Чуприн, Белых) йиълагІча цеха механически мастерске хьал дирекцега дІадовзийтар. Бехкебараш бехктохкаме азар, хІаьта иштта белгалдаьккхар уж кхоачамбоацараш дІадахара де дезар а.

Доккха новкъостал ду халкъа контролерий балха заводе йолча «сурташа бехк бу» яхача витрина. Халкъа контролерий группа вІашагІъеллай из. Цунна юкъебоагІа берриге комсомольцаш. Хьинар дола, ший гІулакх дезаш комсомолец ва цу группа керте этта Ф. Шклярук. Бетта цкъа-шоза белгтала план а йолаш арайоал из группа завода цехашка гІолла. Кхом ца беш Іы, электроэнерги, мехкдаьтта продукташ йоаеш, е иштта кхыдола кхоачамбоацараш гучадаьнна моттиг нийсъелча цигга сурт а даьккхе витрине хьалтох. Бехкеболчар тайпан цІераш язъю царна кІал.

296 саго дакъа лаьцад электроэнерги, доагор кходара тІехьа лоаттабеча къовсаме. Шера пхийтта предложени йоалаяьй цар Іы, доагор, электроэнерги кхояра. Къаьстта хьинаре дакъа лоац цу балхаца № 9-10 йолча установка боккхагІа болча операторашa нн. Мосиенко, Козлов, № 15-16 йолча установка боккхагІа болча операторашa нн. Волуйске, Масленкина. Дукха маьхера рационализаторски предложенеш юкъейоалаяьй цар Іы, электроэнерги, къаьстта доагор кходара.

Халкъа контролерий доккхача эскаро дика къахьегар бахьан долаш дІадахача 1965-ча шера дукха пайда бала вІаштІехьдаьннад завода.

И. АРОНОВ,
Грозненски крекинг-завода халкъа контролерий группа председатель.

Металли паччахьалкхен средстваши кхояра москверчеи ленинградерчеи болхлой болам хьал а лаьца къахьег укх деношка «Красный молот» яхача завода № 2 йолча цеха болхлоша. Из гІулакх лерттІа дІадахьара лоархІаме балхаш ду цехе вІашагІъеллача халкъа контролерий посто.

Шерра-шера цеха болхлой собране ше баьча балха отчеташ тел контролерий посто, хІаьта хІара шера эргаювл цун состав а.

ДІадахача шера декабрь бетта хиннача халкъа контролерий перевыборни собране 23 саг чу а воагІаш керда пост хержар. Контролерий кердача поста кулгалдеш ва токарь Рогачев Николай Федорович. Шоашта тІадилла паччахьалкхен гІулакх дика чакхдоаккха из керте латтача халкъа контролераша. Паччахьалкхен средстваш кхояра хІанале лоархІаме балхаш даьд цар.

ХІанз цеха материальни средстваши станокаши кхояра къовсам лоаттабе аьнна шоашта хьалхашка декхараш увттаду халкъа контролераша. КІира шозза.— кхозза цеха болхлоша шоай балха моттиг миштта лелаю, смена йистеяьлча станокашта гІулакх дой хьож уж, хІаьта брак арахецачарца къовсам лоаттабу.

Къаьстта шоашта тІадилла гІулакх дика кхоачашду контролераша: цеха мастера Глотов Виктор Павловича, токара Волошин Дмитрий Корнеевича, цеха оборудоване мастера Долгин Дмитрий Александровича, кхычар.

С. ШАДИЕВ.

Сурташ тІа: халкъа контролераш: (лакхехьара лохе) Глотов В. П., Волошин Д. К., Долгин Д. А.

И. Плиева сурт.

ДИКА БОЛХ БУ ГРУППО

— Укх тІа да тха группо даьр, — аьнна массехк тетрадь Іодиллар сона хьалхашка «Гехинский» совхоза цхьоалагІча отделене управляюще Магомаев Дудара Ювсапа. «Гехинский» совхозерча халкъа тІахьожама комитета новкъостала йолча группа председатель ва из. Урус-Мартана районе эгтара дикагІа лоархІаш а цо кулгалду группа. Болх дика барах маьхера совгІат деннад Ювсапа.

Укх шера доккхий декхараш оттадаьд группо шийна хьалхашка. Уж тешшаме кхоачашду цо. Шура дукхагІа яккхара йолча ерригача торенех бизза пайда эций хьожаш хилар группа членаш январь бетта юххье. Цар белгалдаьккхар къаьстта шоллагІчеи кхоалагІчеи фермашка цхьаболча доаркаша къахьегама дисциплина телхаеш а, из бахьан долаш еррига шура цІенъяь Іе ца йоаккхаш а хилар.

Кхоачамхиллал доакъараш а ца дехкаш ара лоаттадора доахан № 2 йолча ферме. Цул совгІа эшачул дукхагІа скотникаши вовчикаши лелабора цига. Царна алапеш теларах дикка лакхлора хьайоаккхача шуриига дІададар. Кхыдола кхоачамбоацараш а гучадаьхар халкъа контролераша фермашка.

Иштта хьожаш хиннаб контролераш техника миштта тоаю а бІаьсти яьлча дІаде деза фу миштта кийчду а. Цу хьакъе а кхоачамбоацараш гучадаьхад цар. Уж дерригаш а совхоза парткомага а администрацега а дІадовзийтар.

Укх шера дукха гІулакхаш чакхдаха кхийнадац совхоза группа, хІана аьлча, дукха ха-яц дІаяхар. Цудухьа цун членаша соахка гучадахараш а дувца деза. Уж дукха да. ТІахьожама болх бизза кхоачашбеш хиннав совхоза группа юкъе воагІа хІара саг.

Чуэцаш латта совхоза ялат лорадеш хилар халкъа контролераш. Нийслора лечкъораш деш бола тІехьадиса гІулакхаш доахка цхьабола нах. Царех вар совхоза шофер хинна Довтаев Жунид. Ший аьттув баьннаб мотташ машин етта хинна мукх къайлабахьа веннавар из цхьан дийнахьа. Цхьабакъда, лийрхІар кхоачашде кхоаванзар Довтаев. Цунна духьала ваьлав контролер Саралиев Іийса.

«Гехинский» совхозе эгтара вогІа лоархІаш яр № 3 йола ферма. Шура кІезига йоаккхар цига, Іаьсаштеи шинараштеи кІезига тІаккхетар дулх. Іаьсий довш моттигаш нийслора. Бакъда, цу гІулакхашта бехке малав ховш дацар, хІана аьлча, ферма заведующи хиннача Магомедхаджиева, хьалаш во хиларах дов Іаьсий, цудухьа кІезига йоаккх шура а яхаш бехк тІера боахар шийна. Цудухьа боккъонца тахка дезаш дар из гІулакх.

Магомедхаджиеви ферма зоотехник-селекционер хинна Бакаев Зайнди фермера дикагІдола детта доахани иштта духхьашха дахкаргдола доахани воча доахах дІа а телаш юрта бахача нахаца хувцараш деш хиннаб, шоашта ахча а доахаш. Цул совгІа шинараша Іодаь Іаьсий дІаяздеш хиннадац. Халкъа контролера нов. Такмазова гучадаьлар фермерча журнала тІа дІа а ца яздеш керда Іодаь диъ Іасилг къайладихьа хилар.

Магомедхаджиева леладу зуламера гІулакхаш тохкаш волча В. Такмазова иштта гучадаьлар брак баь 30 етт Бакаевеи Магомедхаджиевеи кхо тонн эшашагІа а йолаш дулхакомбинате дІачубенна хилар.

ЛаьрхІа тІахьожам лоаттабир халкъа контролераша гураха ялаташ дІадера а аьба лаьрхІа лаьтта вахача а хана. Кхы а дукха пайдане гІулакхаш чакхдаьхад халкъа контролераша.

Ам. ПЛИЕВ, тха собкор.

Контролераша тохк...

СЕМИЛЕТКА толаме чакхъяьккхар сунженски ахархоша. Сагота ба уж кердача пятилетка хьалхарча шера бІаьстан юхье кхашка дергдолча балхашта е эзача кийчонна а. Цу гІулакха юкъера кхоачамбоацараш гучадоахачеи дІадоахачеи эгтара хьалхара гІончий ба колхозийи совхозийи халкъа контролераш.

«Халкъа тІахьожама группо предложени лу». Уж дешаш каст-каста хозаргда Карабулакерча Кирова цІерахча колхоза правлене заседане хиннача. Иштта хилар из бІаьстанна кийчо еча хана а.

Группа членаш Шевлякова Раиса Кирилловна, Стародубцев Петр Васильевич, Новичихин Иван Николаевич колхоза мастерскеи тракторни бригадашкеи хилар, цига царна гучадаьлар техникана ремонт яра болх мела лелаш хилар. ХІанз а ремонт яь яланза я 17 трактори 50 процент юртбоахама инвентари. Контролераша шоай предложенеш дІачуелар колхоза правленега.

ХІана мастерскешка шин сменах болх бу токараша, электрикаша, слесараша, бригадашка а баьхка селкаш, культиватораш, маккаш бокъонца кийчде болабелар берриге механизатораш. ХІара итт ди массаза доал социалистически яхьа итогаш ю бригадай советаша, ремонт дикагІа яьрашта карара кара тела дІе вымпели итт сом ахчан премии лу. Дика лел техникана ремонт яра балхаш.

Дукха балхаш де дезаш ба Нестеровская яхача станицерча «Путь к коммунизму» яхача колхоза контролераш а. Юртбоахама машинаш кхашка балхаш дара кийча йий хьожаш тохкам беча кулгалдеш вар Игнатов Николай Капитонович. ХІара тракторага, комбайнага, сеялкага бокъонца хьежа чакхбаьлар контролераш-механизатораш. Гучадаьлар 25 январе кхаччалца 103 тракторах 25 трактор, 17 комбайнах 5 комбайн ремонт яь яланза хилар, дукха моттигаш гучаяьлар юртбоахама инвентара ремонт во яь. БІаьстан юхье дІаювча культурай фун 2790 центнерах кондиционни доацаш хилар 1700 центнер гороха, магара, хьажкІий фу.

Цу доллача хІамаша оарцагІбаьхар контролераш. Колхоза правлене заседани йолча хана цар цига чІоагГІа критика йир механикашта, тракторно-полеводчески бригадай бригадирашта техникана ремонт еча хана къахьегам эсала вІаштІехьбаккхарахи дІале фу ханнахьа кийч ца дарахи. Контролераша предложенеш ялар колхоза правлене де дезар ду гучадаьха кхоачамбоацараш шоай ханнахьа дІадахара.

«Ассинский» совхоза контролераш Л. К. Тимофеев, А. В. Дмитриенко, А. Г. Болотов, А. Р. Погорелов, А. В. Шудрин хилар боахама ерригача участкашка, хоза хийтар царна парникашка дика порядок, хІаде мара ца дезаш кийчдаь баьца даарий фу шоашта бІаргадайча, сомий бешамаш йоархІех цІенъяь, Іан кІал йолхача хана молхаш теха уж кийчъяь. Цхьабакъда, механизатораш тІехьабисаб. ХІанз ремонт еш я кхы а 7 трактор, 1 культиватор, 1 сеялка. Механизатораша баркал аьлар контролерашта кхоачамбоацараш цар гучадахарах, цар дош делар ремонт яь еррига техника февраль бетта юххье кийча хилийта аьнна.

Сунженски района халкъа контролерий уйлаши йоакхои керда хьувкъам кхебара тІаерзаяь я. Цудухьа шоай дерригa низаш тІадохийт цар бІаьстанна кийчо ечара гучадаьха доккхий кхоачамбоацараш дІадахара. Масса а колхозашка рейдаш яьй контролераша бІаьстан юхье кхашка дергдолча балхашта боахамаш миштта кийчденнад хьожаш. Де дезар деш да органически минеральнии удобренеех пайда дикагІа эцара, ялаташ дІаделеи дІадийначул тІехьагІеи лаьттанца тІоадал сопаеш хий декхилга вІаштІехьлаккхара.

М. ЧЕСНОКОВА,
Сунженски района халкъа тІахьожама комитета председатель.

ХІАМАН КХОМБАРА ТІЕХЬА

Новкъостала йолча группашеи посташеи «комсомольски прожектораца» цхьана 1965 шера хьинаре къовсам лоаттабаьб мехкдаьтта продукташ ца йойтара, электрически йІовхалеи энерги кхояра, къахьегамеи производственнии дисциплина айлра.

Халкъа тІахьожама завода юкъерча группа заводе гІолла массехказа рейд йир мехкдаьтта продукташ йойта бахьанаши уж дІадахара дола наькъаши тохкаш.

Цхьабакъда, хІанззалца хьа къоастаданза да 32-чеи 38-чеи паркашка резервуарий ногІараштa ремонт яри трубопроводаш лаьттагІара хьалъяхари санна дола дешаш. Уж воча хьале хиларах мехкдаьтта продукташ дукхагІа а йов, гонахьара фо бІех а ду.

Мехкдаьтта хьаувзача насосашта гІулакх деча персонало хІанз дукхагІа терко ю вІашкатеІача сальникашка гІолла Іоуха мехкдаьтта продукташ ца йойтара.

Мехкдаьтта продукташ ца йойтар лоаттабеча къовсаме заводе дикагІа лоархІаш я В. Трошин механик вола 43-3 яха насосни установка, нов. Горбатенко начальник вола 13-1 яха установка, группа председатель механик нов. Мицук вола № 1 йола цех.

Массе насосашка хІана яц аьнна оттаяьй мехкдаьтта продукташ лоадама ца йойташ йола торцеви уплотненеш.

Дика болх бу 4-ча цеха халкъа контролераша. Группа председатела цеха воккхагІа волча инженера нов. Н. А. Пашковеи, цу цеха партийни бюро секретара нов. В. В. Ивановеи хІара денна новкъостал ду халкъа контролерий балха.

Халкъа контролераша - операторашa нн. С. Поваляевас, А. Кравченкос, боккхагІа болча операторашa А. Керенцевас, Шаламковас рейдаш ю паркашкеи насосашкеи хьожаш, цар сихха дІадохийт мехкдаьтта продукташ йойта бахьанаш, вІаштІехьдаьккхад ПТК пайда эцача, дІайохийтача екъача газа учет елга.

Халкъа тІахьожама группашеи посташеи хьаллаьцар энергоресурсаш кхом беш дІаахийтара тІехьара къовсам, цу хьакъе е эза мероприятеш кхоачашъяьй.

Из бахьан долаш 1965 шера заводо кхояьй 2 миллион киловатт-сахьат электроэнергии 20318 эзар калорий йІовхала энергии.

Ши шу да халкъа контролераша КПСС райкомеи горкомеи халкъа тІахьожамагара хий дІа-юха ухийтача станцена ремонт сихъяра новкъостал деха.

Бахьан из долаш завода вІаштІехьдалац дІа-юха ухийтача хина эша температура лоаттае, цу гІулакхо совнагІа электроэнерги а йоаю, технологически установкашка мехкдаьтта продукташ дукхагІа а йоаяйт.

1965 шера тоаяьй цхьа градирни, хІаьта вокх градирнана ремонт е болабала безаш бар укх шера 20-ча январе. Маьхера ха я дІатуллийтар, болх хІанз а дІаболабаьбац. «Грознефтехимремстрое» чІоагГІъяйтара ремонта график дІаяхьийтай заводо, цхьабакъда, градирнашта ремонт е аьнна объединене шоашка указани енна йоллаше а, тхога хьакхаьча цхьаккха тайпа жоп дац.

Укх аьхки завода эшшача боарамах хий лоаттаде вІаштІехьдаргдийкьогІ аьнна хеталуш иштта кхераме да хьагуш дола хьал.

Халкъа тІахьожама группаш хьежай жалобашка, цу хьакъехьа йоагІа мероприятеш тІаийцай. Халкъа контролераша бІаргкхоабаш да хий, фоцІендара, керда техника юкъейоалаяра де дезараш кхоачашделга, иштта кхыдараш.

НГНПЗ халкъа тІахьожама группашеи посташеи дІахо йодача хана а, ший ханнахьа гучадоахаргда балха тІа дола кхоачамбоацараш хьахулийта бахьанаш, уж дІадахара цІенхашт-та къовсам а лоаттабергба.

М. КАРПОВА,
НГНПЗ халкъа контролерий группа председатель.

ЛОАРХІАМЕГІАРА ДЕКХАРАШ КХОАЧАШДЕШ

Шеррача актива, «комсомольски прожектора», партийни организаце комиссей новкъосталца бу ший практически болх халкъа тІахьожама группо.

Завода саготагІа долча декхарашка хьежжа группа балха планаш уттаяро а дукха нах юкъе а озаш проверкаш яра наькъаца планаш практически кхоачаш миштта ю хьежаро а новкъостал ду кхоачамбоацараш шоай ханнахьа гучадаха а дІадаха а.

Халкъа тІахьожама группо алхха цхьан 1965 шера IV-ча квартале къоастадир укх тайпара дешаш: Іан замалахьа болх бе завод кийча хилар; хьаукха оборудовани дІаоттаяь лоаттаяр; мехкдаьтта продукташ чуювташи хьаювтташи, оборудовани тІера Іойоаккхаш вагонаша сайца латташ йоаккха ха. Уж дешаш тохкача хана дукха кхоачамбоацараш гучадаьхар, халкъа контролераша шоай предложенеш тийлар, уж чакхйоахилга вІаштІехьлаьккхар. Завод дика кийч а енна Іан хьалашка болх беш я, болх беча наха аьттув болаш дола хьалаш вІаштІехьлаьхад, оборудовани порядках дІаоттаьй.

ЧІоагГІа уйла тІайохийт дІаухийташ долча доагора, Іанара, электроэнергена кхомбара деша. Проверка еча дакъа лоацаш хилар болхлоех, ИТР-ех, гІулакхерча нахах 150 саг. Актив балха юкъеозара а проверка миштта лел хайтара а шерра пайда ийнаб диспетчерски совещанеех, завкома, парткома, комсомола комитета заседанеех, «Нефтяник» яхача заводской газетах, радиогазетах. Комсомольски комитето 3-зза рейд яьй, хІаьта рейдаш ярах хьахиннараш хоза кийчдаьча плакаташца хьахьийкхад.

1965 шера заводо чакхъяьккхача 9 мероприяте йиш хилийтар 560 тонн доагор, йІовхала 11650 гигакалорий, 158000 киловатт-сахьат электроэнерги кхое, еррига кхоаь хІамаш 26 эзар совгІча сома маьха хилар.

1964 шера а 1965 шера хьалхарча 2 бетта а Іанара конденсат дІателара тІехьаюсачарех яр завод. Цукха гІодаш текхар цо. Халкъа контролераша цу гІулакха администраци оарцагІа а яьккха, 1965 шерре а дика хІамаш карагІдаьлар: конденсат дІаялара план 102,7 процент кхоачашйир, 18 эзар сома пайда хилар завода. Конденсат дІаяларца бувзабенна болча болхлошта совгІата делар 8000 сом.

Декабрь бетта парткоме дийцар доагор, Іы, электроэнерги кхояра проверка йича гучадаьннараш. Халкъа контролераша теркалдир цхьайола мероприятеш кхоачашъяь а, цхьабакъда, планашка белгалъянза а хилар, масала: градираш тІарча вентиляторий балха режим хувцарои са ирагІа хургболаш пескаш хувцарои шера 450 эзар киловатт электроэнерги кхойир. Цхьайолча насосашка, вентиляторашка, кхыяршка биззача низаца болх байтац. Парткомо ший заседане йоагГІаш йола решени тІаийпар, администрацега дІахайтар, пагахьа санна цо вІашагІъеллача комиссе дикагІа а массаза а болх баь хиннабаларе, результаташ дикагІа хила йиш йолаш хинна хилар.

1966 шера хьалхарча 6 бетта оаха бергболча балха оттаьча плана тІа завода чІоагГІа лоархІаме дола дешаш да, масала: дІахо доагор, Іы, электроэнерги кхояра заводо чакхйоахаргйолча мероприятей план оттаяр а из практически кхоачашъяра тІахьожам лоаттабар а; растворителаш, реагенташ, мехкдаьтта продукташ, кхыяраш боарамга хьежжа дІаахийтар. Халкъа тІахьожама группо апрель бетта къаьстта уйла тІайохийтаргья керда техника юкъейоалаяра — турбинни компрессора опытни образец хьаяра а вІашагІйоллара а дуккха арахеца кийчъеш цунна тохкамбара.

1966 шера доагор, Іы, электроэнерги кхояра чакхйоахача мероприятей план оттаеча доккха дакъа лаьцар халкъа контролераша. Уж мероприятеш чакхъяьхачул тІехьагІа 90 эзар сом гаргга ахча кхолергда заводо. 1145 тонн доагор, 38520 гигакалорий йІовхал, 1695500 киловатт-сахьат электроэнерги кхоергья. № 40 йолча установке алхха цхьа № 4 йола Іанара насос дІа а яьккха цун метте центробежни насос оттаяро Іалашдергда 19800 тонн Іы е 39700 сом ахча кходелга.

М. ВОЛГИН,
Грозненски нефтемаслозавода халкъа тІахьожама группа председатель.

ЗАВОДА СИЙ ЛАКХА ЛОАТТАДАРА

Продукце дикал лакхъяра деша чІоагГІа теркам тІабахийтаб парте ЦК сентябрьски Пленум хинначул тІехьагІа. Из дика кхетаду Грозненски ремонтно - механически завода хІара болхлочо, инженера, техника. 1965-ча шера арахийцача продукце дикал техкачул тІехьагІа гучадаьлар коллективо цу гІулакха йоагГІаш йола терко яьлга. 1964-ча шера хиннача кхозза кІезигагІа хилар 1965-ча шера рекламацеш.

Бурув деттача эшаш йолча оборудованена ремонт яра помещени ца хилар бахьан долаш ремонт еча кхоачамбоацараш нийслора. Дикка лакхъеннай цу ремонта дикал керда цех болх бе йолаенначул тІехьагІа. Завода шоай низаца кийч а яь дІаоттаяьй цеха кердача вдане насосашта, роторашта, АКБ-3 яхача дІоагІашта обкатка еш йола стенд, турбобурашта ремонт еча цехе а латт царна обкатка ю стенд. Кийчъеш я кхыйола стендаш а.

Цхьайолча хана металл эсала хиларах грязеви насосаш, турбобураш лелхаш моттигаш нийслора, кхыметтел нах а лозабеш. Вал ийкха моттиг гучаяккхара а из чІоагГІа хилийтара а укх тІеххьарча хана ультразвуковой дефектоскопаца хьож заводa болхлой шоай продукцега.

Дикал лакхъяра чІоагГІа лоархІаме да контрольно-измерительни приборaш дикача хьал тІа лелаяр. Цу гІулакха заводе вІашагІъеллай хІара денна колиброви боахамга хьожаш йола лаборатори.

ЛерттІа дІахьу ший болх заводе вІашагІъеллача масса хана болх беш йолча продукце дикалга хьожача комиссе. Рекламаци яйта моттиг нийсъелча цу сахьате кІоаргга тохк хиннача сакхата бахьан, из дІадаккхара де дезар белгалдоакх. Цул совгІа хІара рекламаци ювцаш собрани хул цехе, хІаьта из сакхат хилара бехке волчун цІи бракоделий доска тІа хьалтох, цигга лархІа а лаьрхІе дІаязлу цунах завода хинна зе.

Дукха ба заводе лакха гаваал йола тІахьожам боацаш болх беш бола нах. Балхаца цхьаккха сакхат нийслуш ца хиларах шоай клеймо а йолаш бу болх № 1 йолча цехерча станочникаша Ахаев Суламбика, Дидимов Султана, Багашев Увайса, Трубицин Владимира. В. Годзевич начальник волча цу цехерча берригача слесараша а бу тІахьожам боацаш болх. Иштта къахьегаш ба № 2 йолча цехера Бекаев Салман, Рублев Геннадий.

Цу дерригне торо хулийт арахецача продукце дикал понагІо лакхъе, сакхат доацаш продукци арахецара система массанахьа юкъейоалаяра хьалаш кийчду.

КарагІдаьннараш кІезига деце а, хІаьта а де йиш мел яр даьдац. Шерагара - шерага лакхлуш латт экспорт е эзача оборудоване боарам. Ала деза доазол арахьара тха заводе яьча продукцена цІаккха рекламаци ена ца хиннилга, хІаьта а тІехьнахьара продукци дикагІа хила йиш йолаш я. Іай басараш хьакха йиш йолаш помещени яц заводе. ДІайохьийташ йолча оборудованена цхьайолча оатхалашта хромировани е эзаш я, хІаьта заводе цу гІулакха эшаш йола хромировочни яц.

Заводе йолча резьбови калибрех 70 процент пайдан йоацаш тишъеннай, бакъда, укх массехк шера хиланза яргІйоацача калибрешта оаха яь заявкаш хІанз а кхоачашъянза я, хІаьта тхога йолаш йола ши твердомер ремонт эшаш я, бакъда, республике цхьаккха мастерской яц из ремонт юларгйолаш.

Уж а кхыдола а кхоачамбоацараш дІадаьхача дукха овсарегІа хургбар продукце дикал лакхъяра оаха беш бола болх.

А. ПЛАНСИН,
Грозненски ремонтно - механически завода технически тІахьожама отдела воккхагІа вола мастер.

Доазол дехьара

МОСКВЕРА КЕРДА ХОАМ — ТЕРКОН ЮКЪМОТТИГЕ

ЖЕНЕВА, 5 февраль. (ТАСС). Швейцарски газеташа лоархIамегIа йола моттиг къестаю Советски Союзера бенача кердача хоама — «Луна-9» яха космически станци ка маьхала а йоалаш Бетта тIа Iойоссара.

«Советски космически станци Бетта тIа Iойоссарах советски астронавтика тIехбаьнна боккха толам лархIа боагIа», — йоах цюрихски «Нейс цюрхер цейтунг» яхача газето.

«Исторически хоам» яхаш цIи йоах «Сюисс» яхача газето советски космически лаборатори Бетта тIа кIаьда Iойоссарах болча ТАСС-о беча хоамах, Советски Союза Iалаьмате йоккхача Iилматехнически коталон беррига лоархIам кхетабара ха деза малагIа Iалаьмате йоккхий а дукхача хьале дага доацаш хула а халонаш йолаш хиннай Бетта тIа Iойоссара процесс.

ВАШИНГТОН, 5 февраль. (ТАСС). Столични газеташа эгтара гуччахьа йола моттиг къестаю «Луна-9» Бетта тIа кIаьда Iойоссарах болча хоама. «Вашингтон дейли ньюс» яхача газето Iалаьмате доккхача керте яздаьчун тIа йоах: «Советски «Луна-9» яхачо Бетта сурташ Iочутел».

Укхазарча газетий Iилма обозревателаша къоастамболлаш боашхаш бувц цу исторически эксперимента лоархIам Iоессачул тIехьагIа цу сахьате телевиденега гIолла дIакхайкайир «Луна-9» тIара сигналаш. Из дар космос караерзайра Советски Союзо кхы цхьаькха а тешаме котало яккхара «хIаманца» даь тешал. Кепа йоазон тIа, телевиденеги радиоген гIолла массе а хана дIакхайкадеш латт эггара хьалхарча советски «Бетта тIарча викала» балхах лаьца дола хоамаш.

Эрсашта карагIдаьннар, йоах «Вашингтон дейли ньюс» яхача газето редакционни статья тIа, «лоархIамера керда гучадаьккхарда, США-га иззаморг дуккха а бетташ дIадаххалца, хетаргахьа, тIадоагIача шерал хьалхагIа ца дудала мегар».

САНТЬЯГО, 5 февраль. (ТАСС). Чилийски поэт Пабло Неруда, писатель а сенатор а вола Володя Тейтельбоим селхан Сантьягорча советски посольстве баьхкабар, советски космически кема ка маьхала а йоалаш, Бетта тIа Iодоссарах советски наха ловца баккхар духьа. Керда сийлахь-йоккха котало яккхарах Советски Iилмахошкеи техникашкеи, дерригача советски халкъага дег тIара моаршал а хьттар цар, чIоагIа ловцаш а даьхар.

Советски наха аьлар ТАСС-а корреспондентага Пабло Неруда, массе а хана дуне цецдаьхад шоай тешамерча карагIдувларашца. Цу исторически долча Беттага яхара дерригача дунен тIа гIозбаьнна беш болча маьхал совгIа, кхы моллагIа дале а дола хIама ала хала да. Беттага вахара бола никъ сага хIанз хьабиййлаб.

ООН—а лаьрххIа йолча комитете

НЬЮ-ЙОРК, 5 февраль. (ТАСС). Машар хьалкхабара операцей хьакъехьарча ООН лаьрххIа йолча комитето селхан юха дIаболабаьб шийболх.

Комитете ше къамаьл деш, генеральни секретара У Тана ййицар дунен халкъашта юкъера машари кхерамалеи хьалкхабара болча ООН бIунаштеи операцештеи финансировани яра проблема.

У Тана паччахьалкхенаш — ООН членаш — тIахьийхар ВIашагIкхийттача Къамий Организаце (ООН) финансови хьал аттача даккхар духьа шоай лоIамагIа взносаш е.

Ховш махиллара, уж халонаш нонагIа а хьахиннай ООН бIунаша, ООН Устав теркал а ца деш, Конгои Юкъерча Малхбоалеи операцеш яр бахьан долаш.

МОНГОЛЬСКИ ХАЛКЪА РЕСПУБЛИКА. Шарын-Гол — Республика керда кIор боалла район. Из улла Монгольски Халкъа Республика къилбаседа оагIорахьа Хэнтэйски лоамаш долча. Из карьер хьалъе йолаьй 1963 шера июнь бетта. Укхаза белажагI белаж а гIортаяь цхьан къахьегаш хилар монгольски советскии специалисташи болхлойи. 1965 шера апрель бутт хьатIакхоачаш чакхдаьхад деррига балхаш. ХIанз опыт йолча советски горнякаша новкъостал ду шоай монгольски доттагIашта. Республика лакхара механизировании кIор боаккхача предприятех шоллагIа хилар Шарынгольски карьерах.

Сурта тIа: Шарынгольски кIор боаккхача карьера ремонтно-механически мастерске.

В. Кощевой сурт.

ТАСС фотохроника.

ГРЕЦЕ ЛАЬТТА АГАР

АФИНЫ, 5 февраль. (ТАСС). 3 юрт йизза хIалак яьй, дукхача кхыча юрташкара цIеноош дохадаьд — иштта да тахан Греце юкъмоттигерча даькъе чIоагIа лаьтта агар бахьан долаш хиннараш. Городаш Лариса, Трикала, Кардица; кхыяраш чулоаца йоккха район сецца оагайир массехк сахьат юкъе а долаш 7 баллага кхоача низ болаш чIоагIа лаьтта агаро, хIаьта цул тIехьагIа мелагIа эгаш а хилар. Лаьтта агара эпицентр, афински сейсмологически институто беча хоамага диллача, Афинашкара 190 километр къилбаседа — малхбоалехьа йолча моттиге я.

Лаьтта агар бахьан долаш доккхий лаьттан тохкамаш хиннад. Дукхача нах бахача пунктащцара бувзам хоадабаьбар. Деррига а хиина зе мел да хIанз а лаьрхIадац, цхьабакъда, юххьанца деча хоамашка диллача, йизза йохаьй Кренти, Керассохорио, Трикотамос яха юрташ, хIаьта кхыча 10 юртара нах бахача цIеноех 80 процент гаргга хулар дараш хIалакдаь дIадаьхад.

Социалистически мехкашка

БОЛГАРСКИ ИНДУСТРЕ БОАХА ГIА

Тхона хьалхашка улл хIанзза арахийца «Техноэкспорт» яхача болгарски паччахьалкхен предприяте программа. Болгарски индустре продукци доазол дехьарча мехкашка дIаухийташ я из предприяти. НагахьасаннА цу тайпара йола программа кхыметтел итт шу хьалха а кепа теха дIакхайкаяьяларе, дуккхабараш шекбаргбар из боккъалара хилара. Айя, Болгаре-м доазол дехьарча клиенташка станокаш, моторащ, тракторащ, электрокараш, кемаш ийде яьха ца Iеш, бIарчча заводаш ийе а ма йоахий.

«Техноэкспорт» кийча я карбид, серни кислота, эфирни даьтташ, кальцинированни сода, дубильни экстракташ, кхы хIамаш ю бархI тайпа химически предприятеш йохкаш дIаахийта. ХьаштДолчча мехкий кхачан промышленноста Болгаре хьалъе йиш я консервни заводаш, дулхи шуреи чакхйоаха, пектин, этилови спирт, дрожжеш, кхыйола продукци ю предприятеш — еррига а 16 тайпа объекташ, 60 гаргга комплексни поточни линеш. Болгарски машинаш еча промышленностага йиш я, шийтIехдика продукци йохка хинна ца Iеш, шоай конвейераш тIара электродвигателаш, электрокараш, электросчетчикаш, подъемни кранаш, турбинаш, трансформаторни подстанцеш, кхыйола продукци араюврмйола 14 тайпа заводаш ийяра даь заказаш кхоачашде а.

Йоккхий торонаш я гIишлоний материалий, текстильни, нахьараш тоаду, дахчан хIамаш ю, кхыйола заводаш хьалъе. Болгарега йиш я ерригаш а дIалаьрхIача 50 тайпа гарггa комплексни промышленни предприятеш доазол дехьарча мехкашка хьалъе.

Ше заводаш хьалъяра хьакъехьа договораш уттадаьча мехкашка «Техэкспорто» технически новкъостал де а моттигашкара кадраш технически кийчъе а болгарски специалисташ ухийт.

София.

Д. БОЧАРОВ,
ТАСС корреспондент.

УНАХЦIЕНОН ФАБРИКЕ

Антибиотикий Ясски заводах унахцIенон фабрика аьле цIи йоах Румыне. Цун продукце итташ эзараш болча наха новкъостал да а даьд, да а ду халача лазарех кIалхарбувла, ца бовш биса. Румынски пенициллина эггара хьалхара парти арахийцаяр 1955 шера декабрь бетта. Цу хана из хоам берригача мехка гIолла чехка дIахеза чаккбаьлар.

Арахеца юххьанца лаьрхIа хиначул пенициллин 10-ззеи стрептомицин 2,3-ззеи дукхагIа арахеца низ кхаьчаб цун 10 шера чукъ. ХIанз заводо арахец 40 тайпал тIех молхай препараташ. Ялх шера план йиллача ханал хьалхагIа кхоачашъяьй. Ерригача румынски аптекашка йохк Ясски антибиотикаш. Уж дунен дуккхача мехкашка экспортагIа дIаухийт.

Заводаца цхьана дегIамхаб цун нах а. Предприяте болх болабеннача хьалхарча дийнахьа денз кIай халат тIадийхача А. Михалаке инженера диплом хьаййцад. Соахкарчул стрептомицина 10 миллион флакон дукхагIа хьаяьй укх шера. Из толам нонагIа а инженер М. Димитреску, мастер К. Ионеску, балха тIара цар новкъостий бахьан долаш боаккхабеннаб. Кердача пятилетке заводо продукци арахецийга 1965 шерарчул 2,3-зза алсамдаккха дезаш да. ВIаштIехьдоаккхаргдолаш да хьайбаш дегIакхувлара йола биостимуляторaш арахецийга.

10 шу дизар белгалдеш предприяте коллективага мехка масса а милIингера дIайха моаршалаш хетташ хабараш кхахьийтар. Из цIей дездеча дийнахьа города йисте уллача заводе хадданза дукха автомашинаш ихар. Юбилейни Iилматехнически конференце баьхка бар министерствай, вузий болхлой, Iилмахой, общественностагара викалаш.

Бухарест.

Д. ДЫМОВ,
ТАСС корреспондент.

ПОЛЬСКИ ХИШ КАРАДЕРЗАДАР

Халкъа Польше дIахо а карадерзадеш латт хиш: хьалъю плотинаш, лорабалара дамбаш, искусственни Iамаши фордаши Iоаду. ГарггагIарча шин шера цу гIулакхашта хьожадергдолаш да 2400 миллион злоти. Укх шера Польше кийчъяь а яьха дIалургья деррига а дIалаьрхIача 600 миллион кубометр хий лоатторгдола керда моттигаш. ХIанз республике я деррига а 1400 миллион кубометр хий лоатто 90 моттиг.

Солинка яхача хи тIарча (Польша къулба-малхбоалехье) хий лоатторгдолча моттиго торо хулийтаргья из дикка аьрдагIа дола лоамара хий юхакъовла. Укхаза болх бе йолалургья гидроэлектростанци. Искусственни Iам хьахургба Глембиноверча Ниса-Клодзка яхача хи тIа. Гливицки канала керда га дилла доладаьд, цо хий хулийтаргда Кендзежински азотни комбината. Сихдаь балхаш деш латт Сана тIареи Висла гIареи плотина еча. Кастта бе болабергба Ольштынски воеводстверча. Снярдви яхача Iама тIара хий дIаухийта гIирс. ТIеххьарча кердача гIирсо торо хулийтаргья Мазурски Iамашкара хи боахам дикагIа караберзабе, кхашкеи цонашкеи хий дилла, хийистошка гIолла доакъарий база йилла.

Плотинаш, хий лоатто моттигаш, лорабалара дамбаш яро торо хулийт, хIанзарча пятилетка шерашкахьа а Iаьржа уха хиш тIадувлара кхерам ца хилийта. Iаьржа уха хиш тIадувларах ерригача Польше гIолла хулар дIалаьрхIача хIара шера хулаш долча зенах хIанз цхьа миллиард злоти гаргга хул.

Варшава.

В. КУЗНЕЦОВ,
ТАСС корреспондент.

БIАЙХА ФОРД

Дуккха а ха хьалха денз хеташ хиннад хайра Iалама оахкалаш ца доахкача Венгре лаьттан чен чу хIаьта а цхьа генз — йовхала энерги йоаллаш хилар. Укх тIеххьарча бетташка чакхдаьккхача земаш дахара бурош деттарах гучадийннараша йиш хилийтай, хIара 18 метр кIоарга Iочу ме уха лаьттан тIоан йовхал цхьацца градус лакхлуш хилар ларкIа. ЛерттIарча хьалашка йовхал цу тайпара лакхлац хIара 33 метр кIоарга Iочу ме уха мара. Из деррига а фуд аьлча, мехка территорех дукха хIама ца эшшаш кхоалагIа дакъа йIайхача бассейна — дуккха а ха хьалха дIаяхача замалахьарча лаьттан кIал бахача Паннони яхача фордах юхедисараш тIа «уллаш» хилар да из. Из бассейн 250 метргара 1800 метрга кхаччалца йолча тайптайпарча кIоаргалашка уллаш я, хIаьта хьалъарадувла цун хиш дарбане а да.

ХIанз мехка тайп-тайпарча районашка ба хIара денне 350.000 кубометр дIайха хий духдувла 500 минеральни хьаст е гIув. ЛаьттаннакIалхарча форда чура хьалъухача хи юккъера лаьрхIа йола йовхал 50 градус я, хIаьта эзар метрал кIоаргагIча тIоанашкара ухачун йовхал 90 градусага дIа а кхоач.

Хьадда дола гIулакхаш деш латт венгерски лаьттан чений йовхала энергех пайда ийбара хьакъехьа. Альфельдски шаьрача аренарча кооперативаша парникаш йIоахъяра пайда ийбу мелча хи хьастех. ЛаьттаннакIалхара ухача дIайхача хица йIоахъеча парникий майда укх шера 30—40 эзар квадратни метр шерлу, хIаьта из майда 250 эзар квадратни метрага дIа а кхоачаргья. Городе Сегеде хьалъяьй 850 квартира йIоахъеш йола эггара хьалхара геотермически центр. Укх йолаеннача кхоалагIча пятилетке цу городера 5.000 квартира «геоцентральни» йIоахъярга йоаккхаргйолаш я. ЛаьттаннакIалхара ухача дIайхача хица нах баха кварталаш йIоахъелга вIаштIехьдоаккхаш латт городе Дьере а мехка кхыча городашка а.

Будапешт.

М. ПОПОВ,
ТАСС корреспондент.

Дукха ха яр грозненцаш «Денис Давыдов» яха пьеса сцена тIа шоашта бIаргайоврга хьежаш бола. Укх деношка из кхоачашдир М. Ю. Лермонтова цIерахча драматически театра коллективо. Вайна махарра цу спектакла автор ва В. Соловьев.

Вайна массанена бовзаш бола артисташ ба спектакле дакъа лоацаш. Уж ба Г. А. Гладких, В. К. Казанский, В. Н. Оглоблин, А. А. Ерощенко, Е. П. Хавричев, кхыбараш. ХIаьта къонабараш а ба спектакле ролаш ловзаеш. Царех ба Михайлушкин, Жирнов, Малухина, кхы а.

Укх сурта тIа шоана гу цу спектакла тIара дакъа. Дениса роль ловзаеш ва РСФСР-а, Латвийски ССР-а заслуженни артиста Г. А. Гладких. Агнесай роль ловзаю артисткас М. А. Слуцкаяс.

А. АЗИНА.
Н. Кобнашвиле сурт.

БИБЛИОТЕКО ДИКА БОЛХ БЕШ ХИЛЧА...

Дукха нах латт Калиматова Эмма заведующи йолча Грозненски района Толстой-Юртарча библиотеке. Укхаза ух тайп-тайпара професси йола нах: хьайбаш леладераш, механизатораш, кхашкара болхлой, педагогаш, медикаш, школьникаш. Дика кийчъяьй библиотека. Тайп-тайпарча темаех хоза кийчъяь стендаш я, книжни полкаш йизза юртбоахама, технически, художественни литература да. Деррига 4000 эзар книжка да библиотеке.

Юртхошта дукха еза шоай библиотека. Каст-каста книжкаш дешарий конференцеш ю Келиматова Эммас, дешархой культпоходе кхувл. Иштта хьайбаш леладерашта, механизаторашта, кагирхошта юкъе агитационно-массови балхаш ду цо. Беседаш, читкаш ю, хIаьта культорганизатораш хьагул а бийя царна заданеш тел, эшаш дола литература хьахаржара новкъостал ду. Юртара деррига механизатораш цун книжкаш дешараш ба. 800 гаргга саг ва уж.

—Художественни литература сазнанеш кIоаргъю, сахкетам лакхбу, — йоах воспитательница Сербиева Сайхьата.

—Айса дийшача книжкай чулоацам сай эIамагIа болча доттагIашта дIабувц аз, — йоах цо доккхал а деш.

Юртхошта хьалхашка доккха сий даьккхад библиотекаро, хьинар долча общественницас Келиматова Эммас.

Я. ЦУЕВ.

Наха хеттача тайпара

Дика йовз тха районе бахача наха Советски районни культура Цlен агитбригада коллектив.

Оттаяьча графика тIара ца бовлаш болх бу агитбригада. ХIара пIаьраска дийнахьа района юрташка дIа а ухаш концерташ увттадеш, беседаш еш, кинофильмаш хьокхаш, керда журналаши газеташи дешаш хул агитбригада членаш. Царца хул КПСС райкома лектораш а. Тайп-тайпарча темаех сакъердаме лекцеш еш цар бахача наха хьалхашка. Иштта дукха ха йоаццаш «Халкъий доттагIал — СССР-е коммунизм хьалъеш доахача толамий тешам» яхача темах Пугумкхале бахача наха лекци йийшар ВЛКСМ райкома секретара нов. С. Саратова, «ХIанзара хан вай декхараши» яхаш яр А. Шерипова цIерахча юрта района халкъа тIахьожама председателa нов. И. П. Якушина йийша лекци, тIехьагIа цу шинна юрта бахачарна доккха концерташ оттадир агитбригада самодеятельни артисташа.

Массанена хоза хийтар Л. Януркаевас даьха нохчий иллеш, йийша стихаш, дань халхараш. Дика номераш яр А. Мурдалова, Т. Акбулатова, Н. Воробьевас, кхычар кийчъяь хиннараш а.

Иштта дика сакъердийт культура Цlен агитбригада членаша шоай районе бахача нахагIа.

Л. МЕЖИДОВ,
Советски района культура отдела инспектор.

ЦУН СИЙ ДУ

Массехк шу да Экажкъонгий-Юртарча библиотеке заведующелла болх беш Чилиева Увайса Лида йола. Дика йовз из юртахошта.

Библиотеке дIачуваьлча бIарг кхетт ниiсача мугIарех хьаллатача Ленина, Горьке язъьяча томех. БIарг кхетаргболчча йоахк «Дын ислами», «Ширача гIулакхашцара къовсам», яха плакаташ.

Уж хьал а теха сатийна ягIац Лида. Цо кулгал а деш юртахошта хьалхашка беседаш еш, лекцеш ешаш хул культура болхлой. Каст-каста бIаргаго йиш я Лида механизаторашта юкъе, фермера дояркаш болча. Цо дувц доазол дехьарча мехкашкарча къахьегамхой капиталистически вахарах лаьца. Укхаза хаза йиш я укх тайпара тема йола лекцеш а: «Лоаман кхалсага вахар». Из тема я революци яллалца йолча хана лоаман кхалсага даькъаза вахар дувцаш, хIаьта хIанзара цун ираз дола вахар дувцаш. Лида юрта Совета депутат а я. ХIаьта дукха ха йоаццаш цунна еннай «За трудовое отличие» яха медаль. Из доккха совгIат да. «Сай хьинар а низ а кхо ца беш къахьегаргда аз дIахо а», — йоах Лидас.

А.-Г. УГУРЧИЕВ.

ОБЩЕСТВЕННИКИЙ ГIУЛАКХАШ

Ши шу совгIа ха яьннай Нохч-ГIалгIайчен машиннаькъий предприятешка лелача поездий кхерамзле Iалашъяра бола общественни инспектораш болх беш бола. Цу хана денз дукха болх баьб цар. БIаьш километраш машиннаькъаш техкад, дукхача локомотивашка, вагонашка, поездашка хьежаб, къахьегамеи производственнии дисциплина ца теллаяйтара новкъостал даьд.

Дукха ха йоаццаш Грозненски машиннаькъа отделене кулгалхошеи райпрофсожа президиумои поездаш лелача кхерамзле Iалашъяра хьинаре къовсам лоаттабарах, къахьегамеи производственни дисциплина чIоагIъеча дакъа лацарахи, общественникий йоккхача группана баркал аьлар совгIата ахча а делар «Машиннаькъа кхерамзле Iалашъеча общественни инспектора» яха значокаш а луш.

Дика общественникаш хиларах уж совгIаташ делар Грозненски наькъа обходчик волча нов. Албогачиевна, Гудермесски наькъа болхлочоа нов. Даглаевна, наькъа бригадира нов. Тосултановна, Грозненски наькъа обходчика нов. Ольховиковна, иштта кхыбарашта а.

А. ГРИГОРЬЕВ.

КУРСКИ ОБЛАСТЬ. Центрально-Черноземни машино-испытательни станце физкультурникий спортивни сийлен цIагIа чу латт кубкаши вымпелаши тIайола стенд. Цо дувц юрташкарча спортсменашта карагIдаьннарех. Физкультурни коллективе болх беш я 8 секци, теннисни, волейбольни, хоккейни, нек ду, футбольни, кхыяраш. 52 разрядник — коллектива керттера спортсменаш. «Урожай» яхача ДСО совета членаша хан-ханнахьа занятеш ю спорт езаращца, говзал карaерзаяра кердачарна новкъостал ду. Станце хоккеисташ — 1965 шера областа чемпионаш. Яхьашка толаме дакъа лоац тяжелоатлеташа, нек дераша, шахматисташа, лыжникаша.

Сурта тIа: станце 35 шахматисти шашисти яхье баьннаб 1966 шера дикагIвар аьнна цIи яккхар духьа. Турнире котбаьннараша дакъа лоацаргда областе хьалхара моттиг яккхара хургйолча яхьашка.

О. Сизова сурт.

ТАСС фотохроника.

ДИКА РАЦИОНАЛИЗАТОР

Грозненча химкомбината № 12 йолча цеха коллективо сий деш ва слесарь Хижняк Константин Яковлевич. Дика болхло хиларал совгIа говза рационализатор а ва из.

Дукха ха йоаццаш центробежни насоса одноторцевой сальника керда конструкци оттаяьй нов. Хижняка. Хьалха хинна сальника конструкцеш балха тешаме яцар, каст-каста йохарал совгIа дукха даьтта доадора цар. Цхьан кIира насосо болх бича хувца езаш хулар сальник а даьтта а.

Насосаш дукхагIа яхаргйола наькъаш леха волавелар Хижняк Константин. Деррига наькъаш техкачул тIехьагIа даьтта ца эшаш болх бергболча одноторцевой пружинни сальника конструкци оттайир цо. Из керда конструкци балха юкъеяхьар бахьан долаш хьалхарчул 6—7-зза дукхагIа ях насосаш, хIаьта цул совгIа цхьан бетта массехк итт тонн даьтта кходе торо а хулийт. Из конструкци юкъейоалаяьй кхыча цехашка а. ХIанз химически оборудоване къахьсткъаьстача узлай керда конструкци оттаеш ва слесарь-рационализатор Хижняк Константин Яковлевич.

Н. ОЛИМПИЕВ.

ШАХМАТАШ

ИйслагIча туре лайзар спорта мастер В. Дорошкевичи цхьоалагIа разряд йола А. Андрианови. ЧIоаттIа къийсачул тIехьагIа В. Дорошкевича А. Андрианов эшавир.

Аьттув боацаш лайзар цу туре мастерaлла кандидат В. Соломко. Из эшавир цхьоалагIа разряд йолча В. Мостовойс. Г. Аванесяна Р. Алимовцеи Г. Сапронова, В. Сергеевцеи хинна партеш кхы а ловза езаш йисай.

В. ГВОЗДЕЦКИЙ.

ДЕШАРХОШКА ХЬОАЩАЛГIА

Укх деношка Грозненча № 57 йолча школе лакхехьарча классашкара дешархой Нохч-ГIалгIайчен писателашца вIашагIкхийтта хилар.

...Лонхаш я оркестр. Массава чIоагIа гIадваха ва. Торжественни линейка чакхъяьнначул тIехьагIа сайре хьайнйлар школа йоккхагIйолча пионервожате Одинокова Людмила Васильевнас. Цул тIехьагIа къамаьл дир Нохч - ГIалгIай АССР-а книжни издательства директора нов. З. Муталибова.

Нохчий а гIалгIай а писателий произведеней доакъош, поэтий стихотворенеш йийшар лакхехьарча классашкарча дешархоша. ТIаккха шоай произведенеех лаьца къамаьлаш дир вай писателаша а. Иштта, дукха ха йоаццаш кепа теха арадаьннача «Хала никъ» яхача ший книжка тIара дакъа дийшар гIалгIай прозаика Боков Ахьмада, шоаш язъяь керда стихаш йийшар поэташа З. Муталибова, Дж. Яндиева.

М. ИНАРКИЕВ.

Культура университете

Дукха ха йоаццаш МалгIабика районерча культура университета занятешка нийсвелар со, деррига а кхоалагIа шу мара дац цу университето болх бу. Из вIашагIъеллача денна занятеш юкъагIа йиса моттиг дага ягIац укхаза. Университета кулгалдеш я Зыскунова Клавдия Ивановна, цунна новкъостал деш ва Чкалова цIерахча клуба директор нов. К. И. Сильченко. Занятеш бетта цкъа хул — кхоалагIча кIиран хIара шинардийнахьа. Университете болх беш я ворхI сагах латта совет, цо новкъостал ду культура университета балха, занятеш дIакхахьара тIахьожам лоаттабу. Совета чубоагIа районо, комсомола горкома, музыкальни школера, кхыча советскии партийнии организацешкара болхлой. Университете ухаш веррига а 180 саг ва. Цун програма тайп-тайпара я. Дукха ха йоаццаш укхаза хилар «Н. А. Некрасов —халкъа поэт» яхача темах йола заняти. Из заняти дIайихьар эрсий литература хьехача Ф. Е. Дороша. Берий теркам тIагIоргболча бесса сакъердаме дийцар цо Н. А. Некрасова творчествах лаьца, лоацца характеристика елар цун произведенешта. Еррига лекци дIайихьар цун произведенешцара лоархIамера моттигаш ешаш. № 6 йолча юкъерча школа дешархоша В. Кузнецова, Т. Куприна, В. Анацкаяс, В. Зыскунова, кхы дуккхачар геттара дика йийшар поэта «Мороз-Красный нос», «Арина - салтечун нана», «Машинанникъ», яхача поэмашцара отрывкаш. Художественни самодеятельносте дакъа лоацаш хиннача Албогачиева Руслана даьхар «Тройка», «Коробейники» яха поэта дешаех даькиллеш. Занятеш чакхйоаллаш кинофильм гойтар.

И. БЕРЛИЗЕВ,
Нохч-ГIалгIай АССР-а культура Министерства воинхагIа вола инспектор.

Редактора заместитель
А. А. МЯКИЕВ.

ЛадувгIа, хьажа

8 февраль, 1966 шу

РАДИО: 6.30 — Нохч-гIалгIайчен лаьтта леладархо (эрсий меттала). 6.45 — РВ-23-и УКВ цхьоалагIча программен гIолла ашараш. 6.45 — Горсете гIолла хоамаши ашараши. 7.10 — «Грозненский рабочийн» «Комсомольское племян» газетий обзор. 7.20 — Передачай программа. 8.10 — «Сердало» газета оагIонаш тIара. 8.20 — Шопендарген фортепьянан произведенеш. 8.45 — Къона тIехье (гIалгIай меттала). 16.00 — Москвера трансляци. 16.15 — Ашараш. 16.30 — «Хьакъдола совгIат» яха очерк (нохчий меттала). 16.45 — Керда хоамаш (гIалгIай меттала). 17.00 — Керда хоамаш (эрсий меттала). 17.30 — Нохч-гIалгIай иллеши ашараши. 17.45 — Керда хоамаш (нохчий меттала).

УКВ: 9.00 — Поэтически тетрадь. (М. Танка стихаш). 9.22 — Белорусски темашта йола Чуркина номер 22 йола симфониетта. 9.36 — «Газах дола дувцар». Бераштa йола радиопостановка. 10.20 — «Немецки композитор Карл Орф» яха музыкальни очерк. 11.20 — Болгарски симфонически музыка концерт. 19.00 — «Пиквикский клуб» яха радиоспектакль. 21.25 — «Легран Мишеля кулгалдеш йола французски эстрадни оркестр» яха музыкальни передача. 21.58 — «Норма» яхача Беллине опера монтаж.

ТЕЛЕВИДЕНИ: 12.00 — «Кодик» яха художественни фильм. 18.25 — Телевизионни кердадараш (нохчий меттала). 18.40 — Лакхара мах. (нохчий меттала). Халкъа артистках Сардаловах йола очерк. 19.15 — Английски метта урок. 19.40 — Бийса сатийна хийла шун, бераш! 19.45 — Концерт. Антракт йолаш —телевизионни кердадараш. Концерт йистедаьлча — «Матч СССР—Бразили» яха кинорепортаж.

РЕДАКЦЕ АДРЕС: г. Грозный, Цlеча фронтовикий улица, 15. Телефонаш: редактора — 2-41-23; редактора зам. — 2-07-01; бехктохкама секретара — 2-45-48; партийни вахарен, промышленнин, юртбоахамен, культуран, письмойи отделий — 2-25-72; корректорске — 2-09-20.

АДРЕС РЕДАКЦИИ: г. Грозный, ул. Красных фронтовиков, 15. Телефоны: редактора — 2-41-23; зам. редактора — 2-07-01; ответственного секретаря—2-45-48; отделов партийной жизни, промышленного, сельскохозяйственного, культуры и писем — 2-25-72; корректорской — 2-09-20.

«Грозненский рабочий» издательства типографи, Революцион проспект 7/84.

Типография из-ва «Грозненский рабочий», проспект Революции 7/84.

СФ05012. Заказ № 443.